

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลขามเฒ่าพัฒนา

อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๖๙

คำนำ

การจัดทาแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลของตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคามนี้ จัดทำขึ้นตามโครงการพัฒนาการเกษตร ประจำปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ ของกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์จุดอ่อน - จุดแข็ง - โอกาส-ภาวะคุกคาม (SWOT ANALYSIS) ของตำบล มุ่งเน้นถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนให้มากที่สุด ซึ่งข้อมูลที่ได้มาจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน โดยผ่านผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน สมาชิกเทศบาลตำบลขามเฒ่าพัฒนา อาสาสมัครเกษตร และผู้แทนเกษตรกรระดับหมู่บ้าน ตลอดจนหน่วยงานราชการต่างๆ ในพื้นที่

การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล ตามโครงการพัฒนาการเกษตรฉบับนี้ ผู้จัดทำขอขอบพระคุณ ผู้นำชุมชน ผู้นำองค์กรท้องถิ่นและผู้เข้าร่วมการประชุมทุกท่าน ที่ให้ข้อมูลและร่วมมือเป็นอย่างดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนาการเกษตรฉบับนี้จะสามารถทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกรในตำบลขามเฒ่าพัฒนาดีขึ้นและยั่งยืนสืบไป

นายยุทธนา วิเศษสิงห์
สำนักงานเกษตรอำเภอกันทรวิชัย
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลขามเฒ่าพัฒนาและเป็นตำบลหนึ่งใน 10 ตำบลที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอกันทรวิชัย โดยมีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลโคกพระ
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลท่าขอนยาง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลกุดไผ่จ่อ, ตำบลมะค่า
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลคันธารราษฎร์

เนื้อที่

ตำบลขามเฒ่าพัฒนามีเนื้อที่ประมาณ 18,367.50 ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตรประมาณ 15,682.50 ไร่ (คิดเป็นร้อยละ 85.38 ของพื้นที่ทั้งหมด) โดยแบ่งออกเป็น

พื้นที่นา	15,599.50 ไร่
พื้นที่ไร่	55 ไร่
ไม้ผล	28 ไร่
ยางพารา	28 ไร่

สภาพภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศของตำบลขามเฒ่าพัฒนาโดยทั่วไปมีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลาดสภาพพื้นที่เป็นที่ราบเรียบ บางแห่งเป็นแอ่งที่ลุ่มต่ำ

การเมือง การปกครอง

ตำบลขามเฒ่าพัฒนาได้รับอนุญาตประกาศจัดตั้งเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2532 และมีการเลือกตั้งกำนัน ในวันที่ 21 ตุลาคม 2532 กำนันคนแรกของตำบล คือ นายบุตดี ศาลารักษ์ เกิดเมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2549 ปัจจุบัน อายุ 50 ปี วุฒิการศึกษา ม.6 นักธรรมชั้นเอก เป็นกำนันจนถึงปัจจุบัน และได้รับการประกาศแต่งตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อปี พ.ศ. 2540 มีหมู่บ้านอยู่ภายใต้การปกครอง จำนวน 21 หมู่บ้าน ได้แก่

การเมืองการปกครอง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ระดับด้วยกัน คือ

1. ระดับหมู่บ้าน ในฐานะหน่วยการปกครองที่เล็กที่สุด ซึ่งประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และคณะกรรมการหมู่บ้าน อันเป็นบุคคลและกลุ่มบุคคลที่มาจาก การเลือกตั้งและแต่งตั้ง มีวาระการดำรงตำแหน่ง 5 ปี (ปัจจุบัน)
2. ระดับตำบล ปัจจุบันเป็นรูปแบบ “ องค์การบริหารส่วนตำบล ”

จำนวนประชากรและครัวเรือน

ตำบลขามเฒ่าพัฒนา มีจำนวนครัวเรือน 2,502 ครัวเรือน และมีประชากร จำนวนทั้งสิ้น 8,245 คน โดยแยกเป็นชาย 4,085 คน, หญิง 4,160 คน ตามตาราง

ตารางแสดงจำนวนครัวเรือนเกษตรกร

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร (คน)		
			ชาย	หญิง	รวม
1	บ้านขามเฒ่า	125	156	173	329
2	บ้านขามพัฒนา	172	235	232	467
3	บ้านวังบัว	166	270	273	543
4	บ้านโนนเขวา	151	254	252	506
5	บ้านดอนเปลือย	110	192	197	389
6	บ้านปอแดง	149	220	237	457
7	บ้านน้ำใส	117	197	210	407
8	บ้านยาง	79	160	165	325
9	บ้านยางสามัคคี	89	178	166	344
10	บ้านเปลือยดง	103	173	190	363
11	บ้านหนองมะแปบ	90	144	159	303
12	บ้านวังบัวหลวง	159	299	283	582
13	บ้านขามเจริญ	155	238	265	503
14	บ้านเปลือยทอง	122	216	208	424
15	บ้านโนนข่า	51	91	86	177
16	บ้านน้ำใสสามัคคี	101	168	208	376
17	บ้านวังบัวสามัคคี	83	173	164	337
18	บ้านยางคำ	76	139	124	263
19	บ้านขามอุดม	160	232	248	480
20	บ้านขามเฒ่าเมืองทอง	151	194	179	373
21	บ้านยางน้อย	93	156	141	297
รวม		2,502	4,085	4,160	8,245

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่าพัฒนา ปี 2565

ปริมาณน้ำฝน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
สถิติน้ำฝนในรอบ 10 ปี (2555- 2564)

ปี เดือน	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2564
ม.ค.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12
ก.พ.	0	25.7	0	0	0	0	0	0	0	0
มี.ค.	34.3	18.7	40.5	20.5	20.2	0	0	0	0	14.7
เม.ย.	121.9	176.3	76.6	0	222	86	45.5	35.3	66.4	139.4
พ.ค.	211.3	164.4	240.6	227.5	145.9	346.6	55.7	65.7	180.8	172.5
มิ.ย.	130.6	282.3	90.2	101.8	166.8	191.4	60.4	207.7	142.5	24.1
ก.ค.	111.1	223.27	166.1	271.8	257.8	257.6	90.7	176.6	179.7	21.8
ส.ค.	59.9	328.3	204.5	354.4	187	151.5	387.6	196.3	168.5	-
ก.ย.	241	155	206	333.4	206.0	487.1	151.6	408.1	3.3.9	-
ต.ค.	64.3	57	209.9	105.9	209.9	25.1	115.8	125.7	12.5	-
พ.ย.	28.4	0	0	0	0	0	0	0	3.3	-
ธ.ค.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
รวม	1003	1430.97	1234.4	1143.5	1407.3	1545.3	907.2	1215.4	753.7	-
เฉลี่ย	83.58	127.45	102.87	95.29	117.27	128.77	75.6	101.28	62.81	-

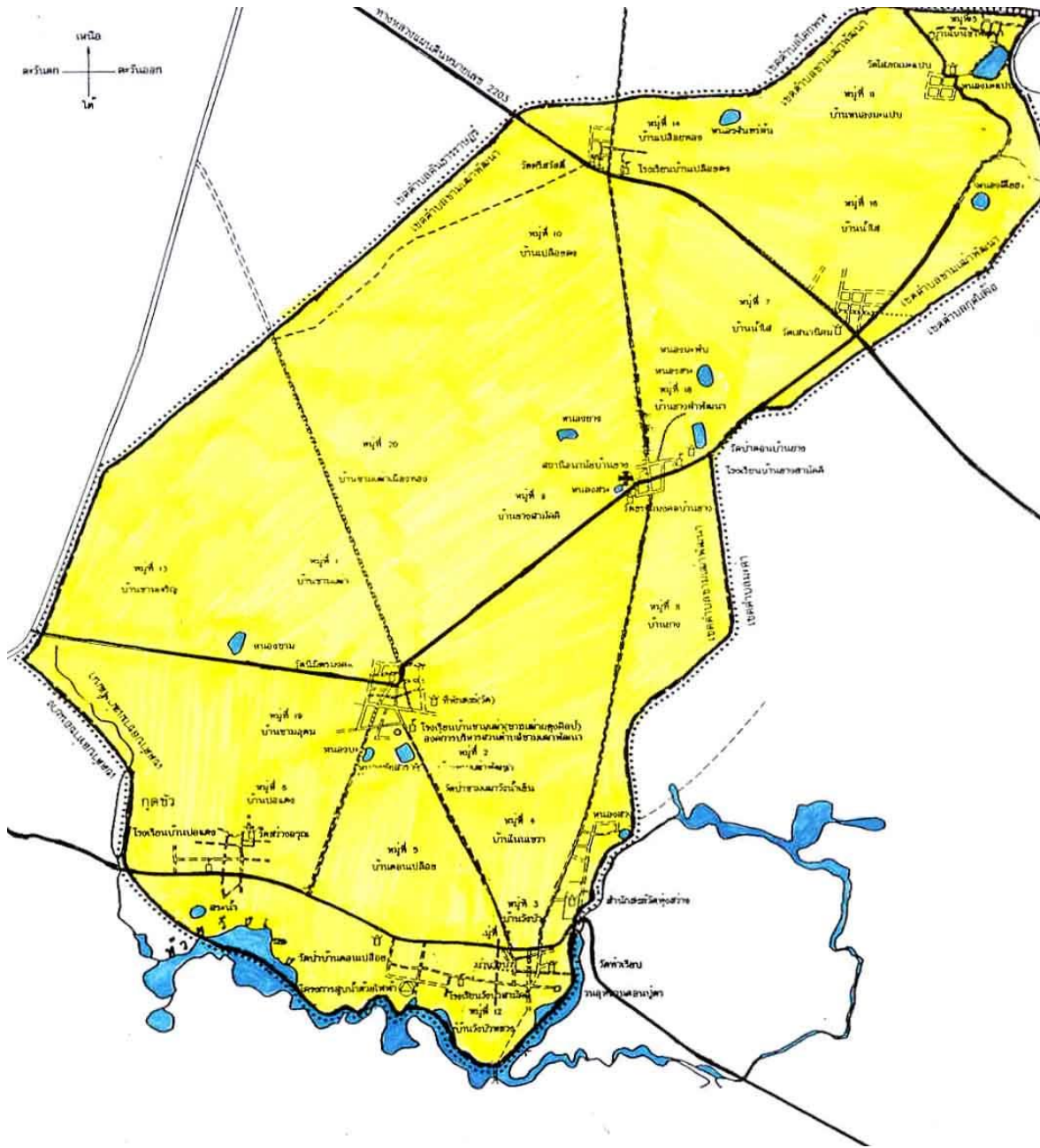
แหล่งน้ำตำบลขามเฒ่าพัฒนา อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ที่	แหล่งน้ำ	สถานที่ตั้ง		ความจุ (ลบ.ม.)	การใช้ประโยชน์		หมายเหตุ
		บ้าน	หมู่ที่		ประเภทการใช้	พื้นที่ (ไร่)	
1	หนองไชยสารณ์	ขามพัฒนา	2	4,000	เลี้ยงสัตว์	2	
2	หนองบะ	ขามพัฒนา	2	4,100	เลี้ยงสัตว์	3	
3	หนองน้ำใส	น้ำใส	16	20,000	เลี้ยงสัตว์	14	
4	หนองศรีโยธา	น้ำใส	16	4,000	เลี้ยงสัตว์	2	
5	ลำห้วยกุดโคก	วังบัว	3,12	-	ทำการเกษตร	90	
6	ลำห้วยชัน	วังบัว	3,12,1 7	-	ทำการเกษตร	50	
7	หนองเบ็ญ	โนนเขวา	4	62,000	ทำการเกษตร	40	
8	หนองพิมาน	วังบัว	3	5,200	เลี้ยงสัตว์	40	
9	หนองท่อม	วังบัว	3	4,800	เลี้ยงสัตว์	8	
10	หนองจอก	โนนเขวา	4	4,800	เลี้ยงสัตว์	6	
11	หนองฝั่งชัน	โนนเขวา	4	4,800	เลี้ยงสัตว์	6	
12	หนองผักตบ	โนนเขวา	4	18,000	เลี้ยงสัตว์	6	
13	หนองพับ	ยาง	8	4,800	ทำการเกษตร	10	
14	หนองยาง	ยาง	21	4,000	ทำการเกษตร	6	
15	หนองปลาปาก	ยาง	21	4,100	ทำการเกษตร	4	
16	หนองดอนตาปู่	ยาง	18	4,800	ทำการเกษตร	4	
17	หนองคูชัย	เปลือยดง	10	4,500	ทำการเกษตร	3	
18	หนองเดิน	เปลือยทอง	14	4,200	ทำการเกษตร	6	
19	หนองมะแปบ	มะแปบ	11	42,000	ทำการเกษตร	5	
20	หนองเบ็ญ	ปอแดง	6	25,000	ทำการเกษตร	20	
21	หนองเดิน	ปอแดง	6	42,000	ทำการเกษตร	30	

หมายเหตุ ประเภทการใช้ประโยชน์ แยกเป็น เพื่อการเกษตร เพื่ออุปโภค อื่นๆ.....

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่าพัฒนา

เส้นทางคมนาคม แสดงแผนที่

2.2 การคมนาคมขนส่ง (ทางบก,ทางน้ำ,ทางราง ฯลฯ)

1. รหัสสายทาง มค.ถ. 030-001 ชื่อสายทางแยกถนนทางหลวงชนบทหมายเลข มค. 3001 (บ้านวังบัว)-ชนเขต อบต.โคกพระ (บ้านเหล่า) ตำบลขามเฒ่าพัฒนา ระยะทาง 6,750 เมตร

ช่วงที่	เขตทาง (ม.)	ระยะทาง (กม.)	ผิวจราจร	
			ประเภท	กว้าง (ม.)
1	8.00-10.00	6.250	ลาดยาง	6.00
2	8.00-10.00	0.500	คสล.	6.00

2. รหัสสายทาง มค.ถ 0.30-002 ชื่อสายทางแยกถนนทางหลวงท้องถิ่น มค.ถ.1-0059 ชนเขต อบต.คันธารราษฎร์ (บ้านหนองขอน) ตำบลขามเฒ่าพัฒนา ระยะทาง 2,400 เมตร

ช่วงที่	เขตทาง (ม.)	ระยะทาง (กม.)	ผิวจราจร	
			ประเภท	กว้าง (ม.)
1	6.00-8.00	0.568	คสล.	5.00
2	6.00-10.00	-	ลูกรัง	6.00
3	6.00-10.00	1,832	ลูกรัง	5.00

3. รหัสสายทาง มค.ถ. 030-003 ชื่อสายทางแยกถนนทางหลวงชนบทหมายเลข มค. 3001 (บ้านวังบัว) ถึงชนเขต อบต.มะค่า (บ้านน้ำเที่ยง) ตำบลขามเฒ่าพัฒนา ระยะทาง 1,400 เมตร

ช่วงที่	เขตทาง (ม.)	ระยะทาง (กม.)	ผิวจราจร	
			ประเภท	กว้าง (ม.)
1	4.00-6.00	1.00	คสล.	4.00
2	5.00-0.700	3,120	ลูกรัง	4.00

4. รหัสสายทาง มค.ถ. 030-004 ชื่อสายทางแยกถนนทางหลวงท้องถิ่น มค.ถ. 1-0059 แยกถนนทางหลวงชนบทหมายเลข มค 3001 (บ้านปอแดง) ตำบลขามเฒ่าพัฒนา ระยะทาง 1,800 เมตร

ช่วงที่	เขตทาง (ม.)	ระยะทาง (กม.)	ผิวจราจร	
			ประเภท	กว้าง (ม.)
1	6.00-8.00	0.800	ลาดยาง	6.00
2	6.00-8.00	1.800	คสล.	6.00

5. รหัสสายทาง มค.ถ. 030-005 ชื่อสายทางแยกถนนทางหลวงท้องถิ่น มค.ถ.1-0059 ถึงแยกถนนทางหลวงชนบทหมายเลข มค 3001 (บ้านวังบัว) ตำบลขามเฒ่าพัฒนา ระยะทาง 2,050 เมตร

ช่วงที่	เขตทาง (ม.)	ระยะทาง (กม.)	ผิวจราจร	
			ประเภท	กว้าง (ม.)
1	4.00-5.00	1.100	คสล.	4.00
2	3.00-5.00	3,120	ลูกรัง	4.00

6. รหัสสายทาง มค.ถ. 030-007 ชื่อสายทางแยกถนนทางหลวงท้องถิ่น มค.ถ. 1-0059 ถึง บ้านโนน
ข้าพัฒนา ตำบลขามเฒ่าพัฒนา ระยะทาง 1,200 เมตร

ช่วงที่	เขตทาง (ม.)	ระยะทาง (กม.)	ผิวจราจร	
			ประเภท	กว้าง (ม.)
1	4.00-5.00	0.100	คสล.	4.00
2	3.00-5.00	3,120	ลูกรัง	5.00

7. รหัสสายทาง มค.ถ. 030-008 ชื่อสายทางแยกถนนทางหลวงชนบทหมายเลข มค.3064
(บ้านเปลือยดง) ถึง แยกถนนทางหลวงท้องถิ่น (มค.ถ.030-002) ตำบลขามเฒ่าพัฒนา ระยะทาง 3,120
เมตร

ช่วงที่	เขตทาง (ม.)	ระยะทาง (กม.)	ผิวจราจร	
			ประเภท	กว้าง (ม.)
1	4.00-5.00	0.100	คสล.	4.00
2	3.00-5.00	3,120	ลูกรัง	4.00

8. รหัสสายทาง มค.ถ. 030-009 ชื่อสายทางแยกหน้าโรงเรียนบ้านขามเฒ่า (ถนนทางหลวงท้องถิ่น
มค.ถ.030-005) บ้านขามอุดม หมู่ 19 ตำบลขามเฒ่าพัฒนา ระยะทาง 502 เมตร

ช่วงที่	เขตทาง (ม.)	ระยะทาง (กม.)	ผิวจราจร	
			ประเภท	กว้าง (ม.)
1	7.00	334.00	ลาดยาง	5.00
2	7.00	168.00	คสล.	5.00

9. รหัสสายทาง มค.ถ. 030-010 ชื่อสายทางแยก ถนนทางหลวงท้องถิ่น มค.ถ.1-0059 ถึงชนเขต
อบต.คันธารราษฎร์ ตำบลขามเฒ่าพัฒนา ระยะทาง 2,420 เมตร

ช่วงที่	เขตทาง (ม.)	ระยะทาง (กม.)	ผิวจราจร	
			ประเภท	กว้าง (ม.)
1	6.00-800	2,420	ลูกรัง	5.00

10. รหัสสายทาง มค.ถ. 030-011 ชื่อสายทาง แยกถนนทางหลวงท้องถิ่น มค.ถ.1-0059 - แยกทาง
หลวงชนบท หมายเลข มค.3001 (บ้านวังบัว ม. 3) ตำบลขามเฒ่าพัฒนา ระยะทาง 2,740 เมตร

ช่วงที่	เขตทาง (ม.)	ระยะทาง (กม.)	ผิวจราจร	
			ประเภท	กว้าง (ม.)
1	6.00	0.330	ลูกรัง	5.00
2	5.00	1.822	ลูกรัง	4.00
3	7.00	0.331	ลูกรัง	5.00
4	6.00	0.257	คสล.	5.00

11. รหัสสายทาง มค.ถ. 030-012 ชื่อสายทาง แยกถนนทางหลวงท้องถิ่น มค.ถ.030-014 -แยกทางหลวงชนบท หมายเลข มค.3001 (บ้านโปแดง) ตำบลขามเฒ่าพัฒนา ระยะทาง 1,253 เมตร

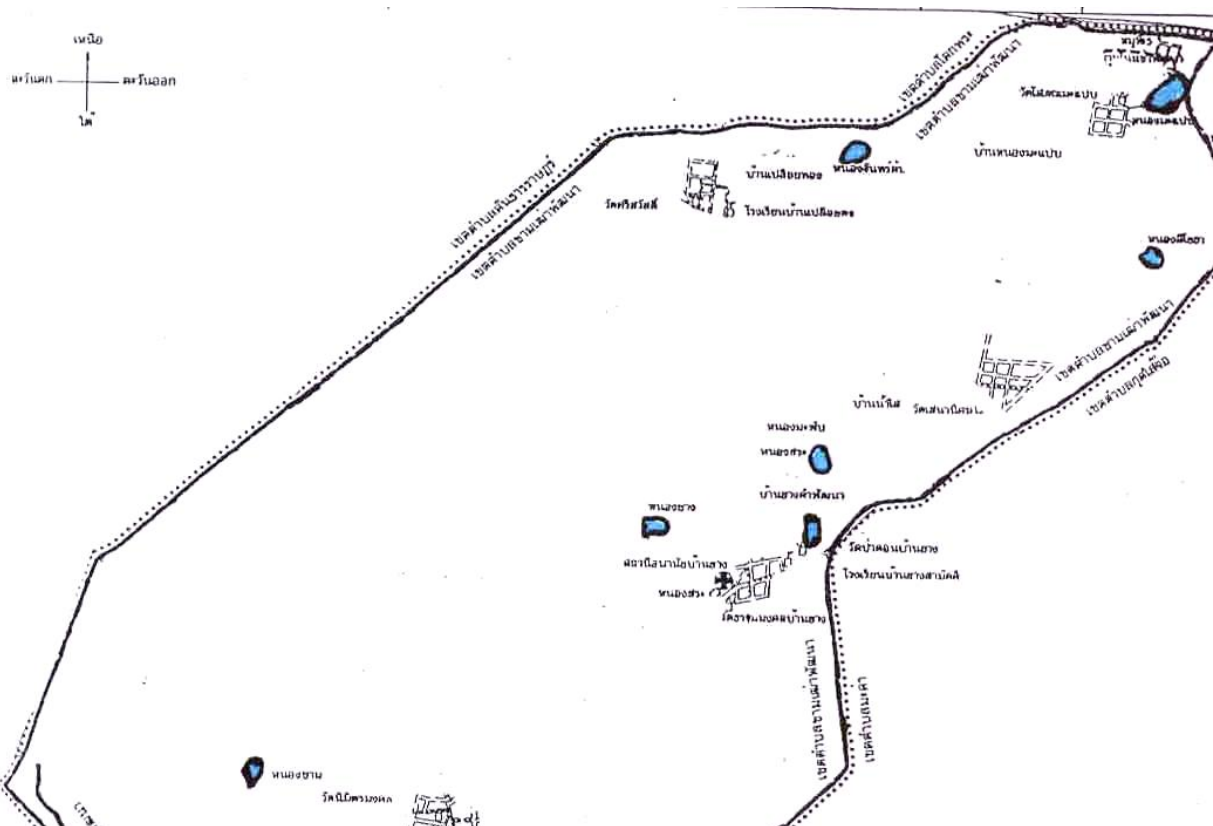
ช่วงที่	เขตทาง (ม.)	ระยะทาง (กม.)	ผิวจราจร	
			ประเภท	กว้าง (ม.)
1	7.00	0.225	คสล.	5.00
2	5.00	1.028	ลูกรัง	4.00

12. รหัสสายทาง มค.ถ. 030-013 ชื่อสายทาง แยกถนนทางหลวงท้องถิ่น มค.ถ.1-0059 ถึงข้างโรงเรียนบ้านขามเฒ่า หมู่ที่ 2 ตำบลขามเฒ่าพัฒนา ระยะทาง 957 เมตร

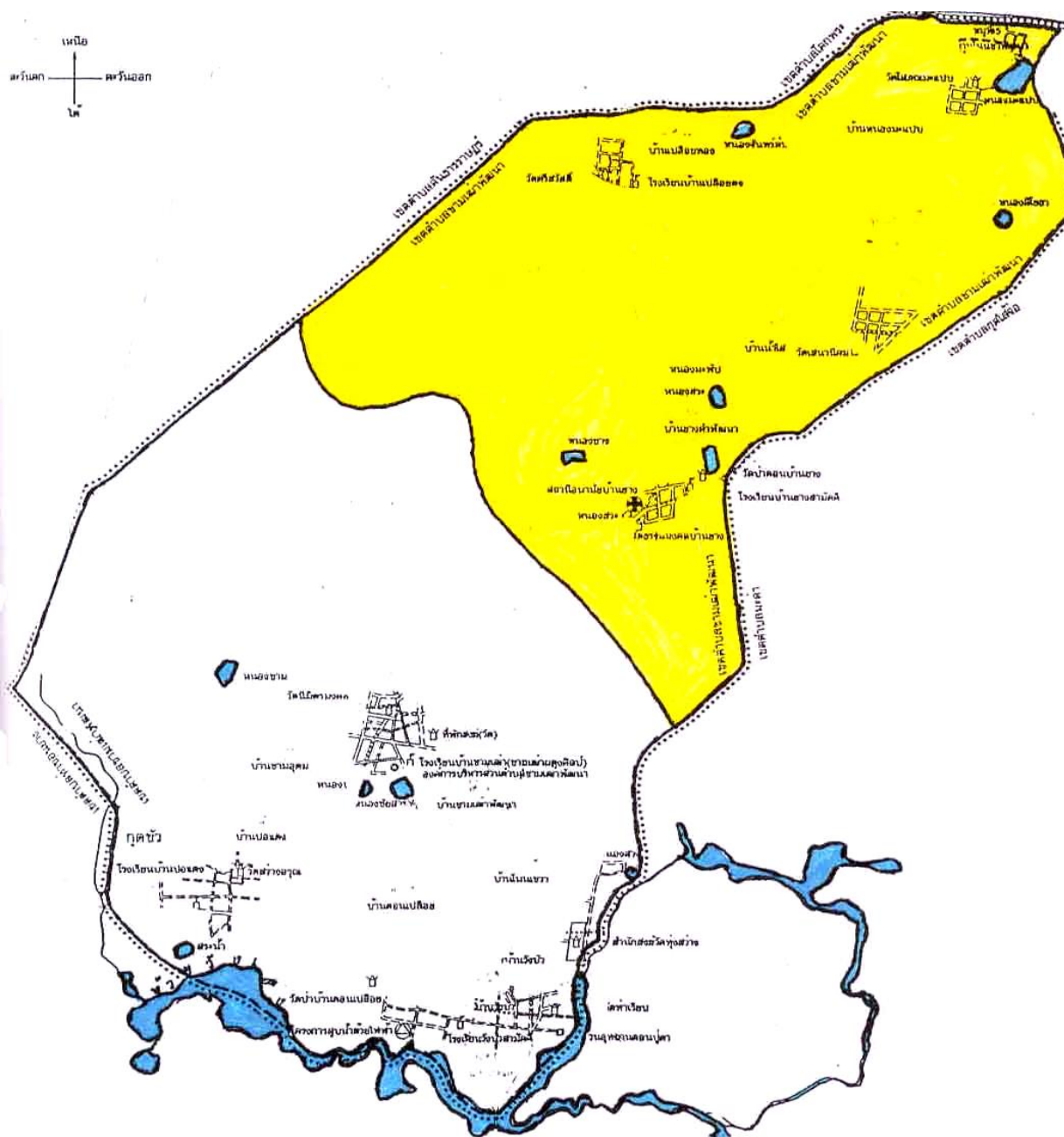
ช่วงที่	เขตทาง (ม.)	ระยะทาง (กม.)	ผิวจราจร		ไหล่ทาง	
			ประเภท	กว้าง (ม.)	ประเภท	กว้าง (ม.)
1	7.00	33.00	คสล.	6.00	-	-
2	4.00	48.00	คสล.	4.00	-	-
3	5.00	68.00	ลูกรัง	4.00	-	-
4	7.00	60.00	ลูกรัง	5.00	-	-
5	8.00	193.00	คสล.	5.00	ลูกรัง	1.50
6	8.00	83.00	ลาดยาง	5.00	ลูกรัง	1.50
7	8.00	297.00	คสล.	5.00	ลูกรัง	1.50
8	8.00	117.00	คสล.	4.00	ลูกรัง	2.00
9	7.00	58.00	ลูกรัง	5.00	-	-

หมายเหตุ : อ้างอิงจากทะเบียนสายทางหลวงท้องถิ่น อบต.ขามเฒ่าพัฒนา
ภัยธรรมชาติ

แผนที่ประสปภัยน้ำท่วมซ้ำซาก

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลลพบุรีพัฒนา
ภัยธรรมชาติ
แผนที่ประสภภัยแล่งข้าซาก

2.2 ข้อมูลชีวภาพ

สภาพการผลิตทางด้านพืช

พื้นที่ทำการเกษตรของตำบลขามเฒ่าพัฒนา มีทั้งสิ้น 16,835 ไร่ แล้วเป็นที่นา 14,681 ไร่ พื้นที่

2.3 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

อาชีพ

การประกอบอาชีพของชาวบ้านส่วนใหญ่ จำนวน 1,233 ครอบครัว ประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นหลัก โดยแยกเป็น ดังนี้

การทำนา พื้นที่การทำนาทั้งหมด 14,681 ไร่ แยกเป็นพื้นที่เขตชลประทานอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก และส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น ลำห้วย หนองน้ำในการเพาะปลูก จำนวน 14,681 ไร่

การทำไร่ ปลูกยาสูบเตอร์กิชี่มีจำนวน 25 ครอบครัว

การถือครองที่ดิน

ประเภทที่ดิน	ขนาดที่ดินและจำนวนครอบครัวที่ถือครอง						
	1-5 ไร่	6-10 ไร่	11-15 ไร่	16-20 ไร่	21-30 ไร่	31-50 ไร่	50ไร่ขึ้นไป
ที่นา	240	462	289	118	81	28	15
ที่ไร่	325	42	-	-	-	-	-
ที่อยู่อาศัย/สวน	1,003	-	-	-	-	-	-

จากตาราง จะเห็นว่า ชาวบ้านมีขนาดที่ดินที่ถือครองที่เป็นที่นามากที่สุด คือ 6 – 10 ไร่ มี 462 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 34.46 รองลงมา 11 – 15 ไร่ จำนวน 289 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 23.44 ตามลำดับ

ในส่วนของที่ดินในการทำไร่ ขนาดถือครองมากที่สุด คือ 1 – 5 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 88.55

สรุป ตำบลขามเฒ่าพัฒนาส่วนใหญ่ถือครองที่ดินในการประกอบอาชีพทางการเกษตร โดยเฉลี่ย ประมาณ 8 ไร่

การถือครองที่ดิน

หมู่ที่	บ้าน	ขนาดที่ดินและจำนวนครัวเรือนที่ถือครอง				
		ไม่เกิน 5 ไร่	6 – 10 ไร่	11 – 20 ไร่	21 – 50 ไร่	มากกว่า 50 ไร่
1	ขามเฒ่า	12	27	20	8	0
2	ขามเฒ่าพัฒนา	21	46	31	7	0
3	วังบัว	53	48	21	6	0
4	โนนเขวา	4	64	36	4	0
5	ดอนเปลือย	5	28	33	4	0
6	ปอแดง	15	25	40	20	0

7	น้ำใส	17	34	26	9	0
8	ยาง	6	29	11	5	0
9	ยางสามัคคี	15	22	28	2	0
10	เปลือยดง	26	24	18	10	0
11	มะแปบ	41	20	14	5	0
12	วังบัวหลวง	12	38	19	26	0
13	ขามเจริญ	12	48	25	15	0
14	เปลือยทอง	5	35	18	11	0
15	โนนข้าพัฒนา	3	14	6	0	0
16	น้ำใสสามัคคี	11	17	37	22	0
17	วังบัวพัฒนา	13	31	17	5	0
18	ยางคำพัฒนา	12	23	14	5	0
19	ขามอุดม	13	63	26	7	0
20	ขามเฒ่าพัฒนา	12	28	11	2	0
21	ยางน้อย	6	30	13	10	0
รวม		328	694	464	183	7

ที่มา : ข้อมูล กชช. 2ค. ปี 2564

สิทธิในที่ดินทำกิน

หมู่ที่	บ้าน	ครัวเรือนที่มีที่ดินทำกิน		
		ของตนเองไม่ต้องเช่า	ของตนเองเช่าเพิ่มบางส่วน	เช่าที่ดินทำกินทั้งหมด
1	ขามเฒ่า	60	7	0
2	ขามเฒ่าพัฒนา	87	10	8
3	วังบัว	106	22	0
4	โนนเขวา	98	5	5
5	ดอนเปลือย	52	11	7
6	ปอแดง	88	7	5
7	น้ำใส	66	15	5
8	ยาง	56	3	3
9	ยางสามัคคี	48	8	2
10	เปลือยดง	55	7	5
11	มะแปบ	62	2	1
12	วังบัวหลวง	120	8	3
13	ขามเจริญ	96	6	0
14	เปลือยทอง	67	9	0

15	โนนข้าพัฒนา	21	4	0
16	น้ำใสสามัคคี	74	4	1
17	วังบัวพัฒนา	56	8	0
18	ยางคำพัฒนา	47	8	0
19	ขามอุดม	92	12	4
20	ขามเฒ่าพัฒนา	50	10	3
21	ยางน้อย	46	11	2
รวม		1,447	177	54

ที่มา : ข้อมูล กชช. 2ค. ปี 2564

ตารางแสดงรายได้ของชาวบ้าน

รายได้	ประเภทของรายได้และจำนวนครอบครัว					
	ภาคเกษตร			นอกภาคเกษตร		
	ทำนา	ทำไร่	อื่นๆ	รับจ้าง	รับราชการ	อื่นๆ
0 – 5,000	428	128	92	574	-	62
5,001 – 10,000	384	35	39	362	-	38
10,001 – 15,000	185	9	12	34	-	29
15,001 – 20,000	174	8	16	28	-	14
20,001 – 30,000	98	6	15	27	-	14
30,001 – 50,000	37	5	12	18	38	8
50,001 – 100,000	12	-	14	29	87	6
100,000 - ขึ้นไป	-	-	-	12	92	2
รวม	1,318	191	200	1,084	217	173

จากตาราง รายได้จากภาคเกษตร โดยเฉพาะการทำนา ส่วนใหญ่ไม่เกิน 5,000 บาทต่อปี จำนวนผู้มีรายได้จากการทำนาทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 32.47 รองลงมาร้อยละ 29.14 รายได้ส่วนมาก 5,001 – 10,000 บาท และร้อยละ 14.04 รายได้ส่วนมาก 10,001 – 15,000 ตามลำดับ

ตารางหนี้สินของชาวบ้าน

วงเงินกู้ยืม	แหล่งเงินทุน/จำนวนครอบครัว				
	ภายในชุมชน	ภายนอกชุมชน			
		สหกรณ์ การเกษตร	ชกส.	ธนาคาร พาณิชย์	อื่นๆ
0 – 5,000	385	32	27	12	-
5,001 – 10,000	83	63	54	3	-
10,001 – 15,000	42	31	46	5	-
15,001 – 20,000	31	118	62	3	-
20,001 – 30,000	28	103	38	2	-

30,001 – 50,000	12	45	82	2	-
50,001 –	-	38	45	21	-
100,000	-	-	32	12	-
100,001 - ขึ้นไป					

หน่วยธุรกิจในชุมชน

ปั้มน้ำมัน	1	แห่ง
โรงเรียนขนาดเล็ก	10	แห่ง

เครื่องจักรกลทางการเกษตร

รถไถเดินตาม	จำนวน 415	คัน
รถยนต์	จำนวน 134	คัน
รถจักรยานยนต์	จำนวน 823	คัน
รถจักรยาน	จำนวน 567	คัน

ตารางแสดงกลุ่มองค์กรชาวบ้าน

1. กลุ่มผลิตเสื่อกล้วยขิด หมู่ 3, หมู่4, หมู่12, หมู่15
2. กลุ่มเย็บหมอนขิด หมู่9
3. กลุ่มสตรีแม่บ้านโพธิ์เงิน, โพธิ์ทอง หมู่ 18
4. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมู่ 10, หมู่ 14
5. กลุ่มปลาแดดเดียว หมู่ 14
6. กลุ่มปลาสามทอดก้าง หมู่ 14
7. กลุ่มขนมถั่วตัด
8. กลุ่มเพาะเห็ด หมู่ 7, หมู่ 16

ตารางแสดงแหล่งขายผลผลิตทางการเกษตรและแหล่งซื้อปัจจัยทางการเกษตร

พืชสัตว์	แหล่งที่เกษตรกรไปซื้อปัจจัยทางการเกษตร			แหล่งขายผลผลิตทางการเกษตร		
	อันดับที่ 1	อันดับที่ 2	อันดับที่ 3	อันดับที่ 1	อันดับที่ 2	อันดับที่ 3
	อ.กันทรฯ	จ.กาฬสินธุ์	-	อ.กันทรวิชัย	อ.เมือง	อ.ยางตลาด
	อ.กันทรฯ	อ.เมือง	-	อ.กันทรวิชัย	จ.มหาสารคาม	จ.กาฬสินธุ์
	อ.พยัคฆ์	จ.มหาสารคาม	-	อ.กันทรวิชัย	อ.เมือง	-
	อ.กันทรฯ	อ.เมือง	-	อ.กันทรวิชัย	จ.มหาสารคาม	-
	อ.กันทรฯ	อ.เมือง	-	อ.กันทรวิชัย	อ.เมือง	-

	อ.กันทรฯ	จ.มหาสารคาม อ.เมือง	อ.ยางตลาด	อ.กันทรวิชัย	จ. มหาสารคาม	-
	อ.เมือง	จ.มหาสารคาม อ.ยางตลาด	-	อ.กันทรวิชัย	อ.เมือง จ. มหาสารคาม	อ.ยางตลาด จ.กาฬสินธุ์
	จ.มหาสารคาม อ.เมือง	อ.กันทรวิชัย	-	อ.กันทรวิชัย	อ.เมือง จ. มหาสารคาม	-
	จ.มหาสารคาม อ.เมือง	อ.ยางตลาด	อ.กันทรวิชัย	อ.กันทรวิชัย	อ.เมือง จ. มหาสารคาม	-
	จ.มหาสารคาม อ.กันทรฯ	อ.เมือง	-	อ.กันทรวิชัย	อ.เมือง จ. มหาสารคาม	-
	อ.กันทรฯ	อ.เมือง	-	อ.กันทรวิชัย	อ.เมือง จ. มหาสารคาม	-
	อ.กมลาไสย จ.กาฬสินธุ์	-	-	อ.กันทรวิชัย	อ.เมือง จ. มหาสารคาม อ.เมือง จ.มหาสาร คาม อ.เมือง จ. มหาสารคาม	-

2.4 ข้อมูลด้านสังคม

การศึกษา

การศึกษา

มีโรงเรียนประถมศึกษา 4 โรงเรียน

1. โรงเรียนบ้านวังบัวสามัคคีวิทยา	จำนวนนักเรียนประมาณ	88 คน
2. โรงเรียนบ้านยางสามัคคี	จำนวนนักเรียนประมาณ	65 คน
3. โรงเรียนบ้านขามเฒ่า	จำนวนนักเรียนประมาณ	139 คน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 2 แห่ง

1. ศูนย์เด็กเล็กบ้านขามเฒ่าพัฒนา	จำนวนนักเรียนประมาณ	51 คน
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านน้ำใส	จำนวนนักเรียนประมาณ	25 คน

สถาบันทางศาสนา

วัดมี 12 แห่ง ได้แก่

1. วัดนิมิตรมงคล หมู่ที่	13	
2. วัดท่าเรียบ	หมู่ที่	3
3. วัดสว่างอรุณ	หมู่ที่	6
4. วัดป่าดอนเปลือย	หมู่ที่	5
5. วัดทุ่งสว่าง	หมู่ที่	4
6. วัดป่าวังน้ำเย็น	หมู่ที่	2
7. วัดศรีมงคล	หมู่ที่	2
8. วัดเสนานิคม	หมู่ที่	7
9. วัดธรรมมงคล	หมู่ที่	8
10. วัดศรีสวัสดิ์ หมู่ที่	10	
11. วัดศรีโสภณ	หมู่ที่	11
12. วัดป่าดอนปู่บ้านยาง	หมู่ที่	9

ประชากรในตำบลขามเฒ่าพัฒนา นับถือศาสนาพุทธ 100%

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม

ประวัติความเป็นมาของสมาชิกในชุมชนรูปแบบการตั้งถิ่นฐาน

รูปแบบการตั้งถิ่นฐานชุมชนในตำบลขามเฒ่าพัฒนาเหมือนชุมชนชาวอีสานทั่วไปคือ สร้างบ้านอยู่ติดหรือใกล้เคียงกัน เป็นหมู่หรือกลุ่มเครือญาติค่อนข้างหนาแน่น มีการเลี้ยงสัตว์ไว้ไถ่ถุนบ้าน เช่น โค กระบือ เป็ด ไก่ เป็นต้น

การรักษาความปลอดภัย

ในแต่ละหมู่บ้านในตำบลขามเฒ่าพัฒนา มีการจัดเวรยามตามโครงการอาสาสมัครรักษาความปลอดภัยและป้องกันยาเสพติด มีอาสาสมัคร 20 คน / หมู่บ้าน ผลัดเปลี่ยนเวรกันรักษาความปลอดภัย ซึ่งอาสาสมัครของทุกหมู่บ้านได้รับการอบรมตามโครงการฯ โดยสถานีตำรวจภูธรอำเภอกันทรวิชัยร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่าพัฒนา จัดฝึกอบรมให้แก่อาสาสมัครประจำหมู่บ้าน

สาธารณสุข

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านยาง 1 แห่ง

เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล บ้านยาง ตำบลขามเฒ่าพัฒนา 4 คน เป็นหญิง 4 คน มีการใช้บริการด้านสาธารณสุขเป็นประจำที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านยางสามัคคี หมู่ที่ 9 ตำบลขามเฒ่าพัฒนา

การคมนาคม

ตำบลขามเฒ่าพัฒนา อยู่ห่างจากอำเภอกันทรวิชัยประมาณ 9 กิโลเมตร ถนนเชื่อมติดต่อกันระหว่าง ตำบลกับอำเภอกันทรวิชัย เป็นถนนลาดยาง สามารถเดินทางได้สะดวก ทั้งรถประจำทางและรถส่วนบุคคล การคมนาคมภายในตำบลสะดวกและรวดเร็ว เนื่องจากเป็นถนนลาดยางและถนนคอนกรีต มีเพียงบางเส้นทาง (บ้านขามเฒ่า – บ้านวังบัว, บ้านขามเฒ่า – บ้านปอแดง, บ้านน้ำใส – บ้านมะแปบ, บ้านยาง – บ้านเปลือย ดง) เป็นถนนลูกรัง การเดินทางค่อนข้างลำบาก โดยเฉพาะช่วงฤดูฝน

ค่านิยม / ความเชื่อ

ศาสนา ขนบธรรมเนียม และประเพณี เช่น

- การทำบุญตักบาตรประจำวัน (✓) มาก () น้อย () กลาง
 - การไปวัดทำบุญในวันพระ (✓) มาก () น้อย () กลาง
 - การทำบุญประเพณีในวันสำคัญต่างๆ (✓) มาก () น้อย () กลาง
- ขนบธรรมเนียมประเพณีที่สำคัญได้แก่ บุญเบิกฟ้า บุญขวัญข้าว บุญบั้งไฟ

ศักยภาพของชุมชน

ผู้นำ มีความรู้ความสามารถ เสียสละ รับผิดชอบ และมีความโปร่งใสในการทำงาน

ชาวบ้าน ชาวบ้านโดยส่วนใหญ่ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของชุมชน ที่สืบทอดกันมาแต่บรรพบุรุษ โดยเฉพาะตอนตาปู่ เป็นจุดแห่งการเสริมสร้าง ความสมัครสามัคคี และการร่วมมือ ของคนในชุมชน

ทรัพยากร

แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

- ลำห้วย ลำห้วยที่สำคัญเป็นแห่งทรัพยากรของชุมชน มีลำห้วยกุดโดก อยู่ในเขตหมู่ 6 บ้าน (วังบัว, ปอแดง, ดอนเปลือย, โนนเขวา) เหมาะแก่การเกษตร ในรูปแบบไร่นาสวนผสม เกษตรผสมผสาน การทำนาปี นาปรัง และการปลูกพืชฤดูแล้ง ยังเป็นแหล่งอาหารของชุมชนในตำบลขามเฒ่าพัฒนา
- หนองน้ำสาธารณะ ซึ่งใช้ประโยชน์ทั้งการเพาะปลูก และเป็นแหล่งน้ำดื่มของสัตว์เลี้ยง เช่น โค กระบือ และเป็นแหล่งอาหารของชุมชน
- ป่าทำเลสาธารณะ แม้ว่าป่าทำเลสาธารณะ จะเหลือเพียงไม่ถึงไร่ ชาวบ้านก็ได้มีการรักษาไว้เพื่อให้คนในชุมชน ได้ใช้ประโยชน์ เป็นแหล่งอาหารและทำเลสัตว์เลี้ยง

กลุ่มองค์กรชาวบ้าน

ตำบลขามเฒ่าพัฒนา มีกลุ่มองค์กรชาวบ้านที่เข้มแข็ง มีกองทุน และการดำเนินงาน เพื่อช่วยเหลือและคลี่คลายปัญหาให้แก่คนในชุมชนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มผู้ใช้น้ำทั่วไป กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่ม กข. คจ. กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มศูนย์ผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน เป็นต้น

องค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่าพัฒนา เน้นและให้ความสำคัญในการพัฒนาชุมชน ในทุกๆด้าน ทั้งในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาอาชีพและการสนับสนุนการทำงานของกลุ่มองค์กรชาวบ้าน รวมถึง การประสานความร่วมมือ ในการทำงานร่วมกันเป็นอย่างดี ในส่วนของฝ่ายบริหาร และฝ่ายสภา อันเป็นผลทำให้การดำเนินงานต่างๆ สอดคล้องและเป็นไปตามความต้องการของชุมชนเป็นหลัก

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลขามเฒ่าพัฒนา

ตำบลขามเฒ่าพัฒนา มีศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลและโรงเรียนเกษตรกร ที่เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ของเกษตรกร รวมถึงเป็นแหล่งสื่อสารข้อมูล ข่าวสาร และเผยแพร่ความรู้ด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกร โดยทั่วไปที่สนใจ

โรงเรียนเกษตรกรภายใต้โครงการศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน มี 2 แห่ง ดังนี้

- โรงเรียนเกษตรกรบ้านวังบัวสามัคคี หมู่ที่ 17 มีสมาชิก 25 คน
- โรงเรียนเกษตรกรบ้านน้ำใส หมู่ที่ 7 มีสมาชิก 29 คน

มีการเรียนรู้ตลอดฤดูการเพาะปลูกข้าวนาปี เพื่อนำไปปฏิบัติในโครงการศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์

สังเคราะห์ข้อมูล

ประวัติการประกอบอาชีพของชุมชน

การประกอบอาชีพของชุมชนตำบลขามเฒ่าพัฒนาเกษตรกรเกือบทั้งหมดประกอบอาชีพทำนาเป็นอาชีพหลัก มีทั้งข้าวเหนียวและข้าวเจ้าโดยทำนาข้าวเหนียวประมาณ ๖๕% ของพื้นที่ทำนาทั้งหมด และอีก ๓๕% เป็นการทำนาข้าวเจ้า เหตุที่มีการปลูกข้าวเหนียวมากกว่า ทั้งที่ราคาข้าวเหนียวราคาต่ำกว่าข้าวเจ้า เนื่องจากเกษตรกรในท้องถิ่นมีวัฒนธรรมในการบริโภคข้าวเหนียวเป็นหลัก จากบรรพบุรุษจนถึงปัจจุบัน

เกษตรกรในตำบลขามเฒ่าพัฒนามีพื้นที่ทำนายน้อยจึงต้องปลูกข้าวเหนียวไว้บริโภค ปลูกข้าวเจ้าไว้ขาย

ลักษณะของการผลิต, เทคนิค, ระบบ

การผลิตข้าวเจ้าผลิตตามช่วงของฤดูกาลเนื่องจากเป็นเขตอาศัยน้ำฝนเป็นส่วนมาก และมีบางส่วนอาศัยน้ำจากลำห้วยกุดโดกทำนาปรัง เกษตรกรส่วนใหญ่จะใช้เครื่องจักรกลขนาดเล็กเช่น รถไถเดินตาม ใช้แทนแรงงานสัตว์ ซึ่งสะดวกและรวดเร็วเกษตรกรมีเทคนิคสมัยใหม่ มีการใส่ปุ๋ยเพื่อเพิ่มผลผลิตข้าว มีการกำจัดโรคแมลงศัตรูข้าว

ระบบการผลิตปลูกพืชชนิดเดียว ไม่มีการปลูกพืชก่อนหรือหลังทำนา หลังจากปลูกข้าวเสร็จแล้วจะปล่อยที่นาว่างเปล่า มีบางส่วนเท่านั้นที่ทำนาปรังและปลูกพืชฤดูแล้ง หลักจากเสร็จสิ้นการทำนา เกษตรกรส่วนใหญ่หางานทำเพื่อนำรายได้สู่ครอบครัว ทั้งในและต่างจังหวัด

ปัจจัย, เงื่อนไขในการผลิต, ผลตอบแทนที่ได้

ขึ้นอยู่กับฤดูกาลไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ เพราะเป็นเขตอาศัยน้ำฝนอย่างเดียวถ้าปีไหนฝนดีผลผลิตก็ดีตามไปด้วย ปีไหนฝนแล้งจะกระทบต่อผลผลิตทำให้เกษตรกรประสบปัญหาไม่คุ้มทุนที่ลงไป

กลยุทธ์ทางเลือก

เนื่องมาจากสภาพแวดล้อมและสภาวะของฤดูกาลเป็นปัจจัยที่ไม่เอื้ออำนวย แต่เกษตรกรอาศัยเทคนิคภูมิปัญญาและประสบการณ์อันยาวนาน ถ้าปีไหนฝนแล้ง ปริมาณน้ำน้อย ฝนทิ้งช่วง เกษตรกรจะปรับเปลี่ยนจากการทำนาดำ มาเป็นการทำนาหว่าน หว่านข้างแห้งรอฝน ผลผลิตจะต่ำแต่อย่างไรก็ตามยังดีกว่าไม่ได้ทำนา เพราะอาชีพหลักคือการทำนา เพื่อที่จะนำผลผลิตที่ได้มาดำรงชีวิตต่อไป

สมรรถนะของดิน

ความเหมาะสมของดิน แบ่งตามลักษณะเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวและพืชไร่ โดยดูจากลักษณะโครงสร้างของดินและการใช้ประโยชน์ของที่ดิน ชนิดดิน ความอุดมสมบูรณ์ของดิน

ดินที่เหมาะสมกับการปลูกข้าว สามารถแบ่งสมรรถนะของดินออกได้ 3 ประเภท คือ

ดินที่เหมาะสมกับการปลูกข้าว พบตอนกลางและทิศใต้ของตำบลมีพื้นที่ประมาณ 65% ของตำบล ได้แก่ดินชุดร่อยเอ็ดร้อนเหนียว และดินชุดพิมาย ซึ่งมีเนื้อดินร่วนปนเหนียว การระบายน้ำเลย มีอินทรีย์วัตถุปานกลาง ดินมีความอุดมสมบูรณ์น้ำได้สูง บางที่อาจได้รับความเสียหายจากน้ำท่วมได้ ถ้าจะให้ดีต้องใช้ปุ๋ยอินทรีย์ช่วยเพิ่มผลผลิต

ดินที่เหมาะสมปานกลาง พบทางด้านตะวันออกและเหนือของตำบลมีพื้นที่ประมาณ 13% ของตำบล ได้แก่ ดินชุดร้อยเอ็ดซึ่งมีเนื้อดินร่วนปนทราย ความอุดมสมบูรณ์คงที่ถึงปานกลาง การระบายน้ำเลย จำเป็นต้องใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยคอกช่วยให้เพิ่มผลผลิตสูงขึ้น

ดินที่ไม่เหมาะสมในการปลูกข้าว พบทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ทิศใต้และตะวันตกของตำบล มีพื้นที่ประมาณ 22% ของตำบล ได้แก่ดินชุดโคราช และวารินเป็นดินร่วนปนทรายมีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ การไหลซึมของน้ำในดินเป็นไปอย่างรวดเร็ว ดินไม่สามารถจะเก็บกักน้ำไว้ได้ เหมาะสำหรับปลูกพืชไร่และทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์

ดินที่เหมาะสมในการปลูกพืชไร่ สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

ดินที่เหมาะสมในการปลูกพืชไร่ปานกลาง คือ ดินชุดโคราชและดินชุดวาริน คิดเป็นเนื้อที่ประมาณ 22% ของตำบล ซึ่งเป็นดินร่วนปนทรายมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ พื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาด การไหลซึมของน้ำในดินดีปานกลางจนถึงอย่างรวดเร็ว ทำให้ผลผลิตถูกกำจัดโดยการขาดแคลนน้ำ ในช่วงที่มีฝนตกน้อยควรมีการบำรุงรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดินและจำเป็นต้องใช้วิธีการอนุรักษ์และน้ำเข้าช่วย

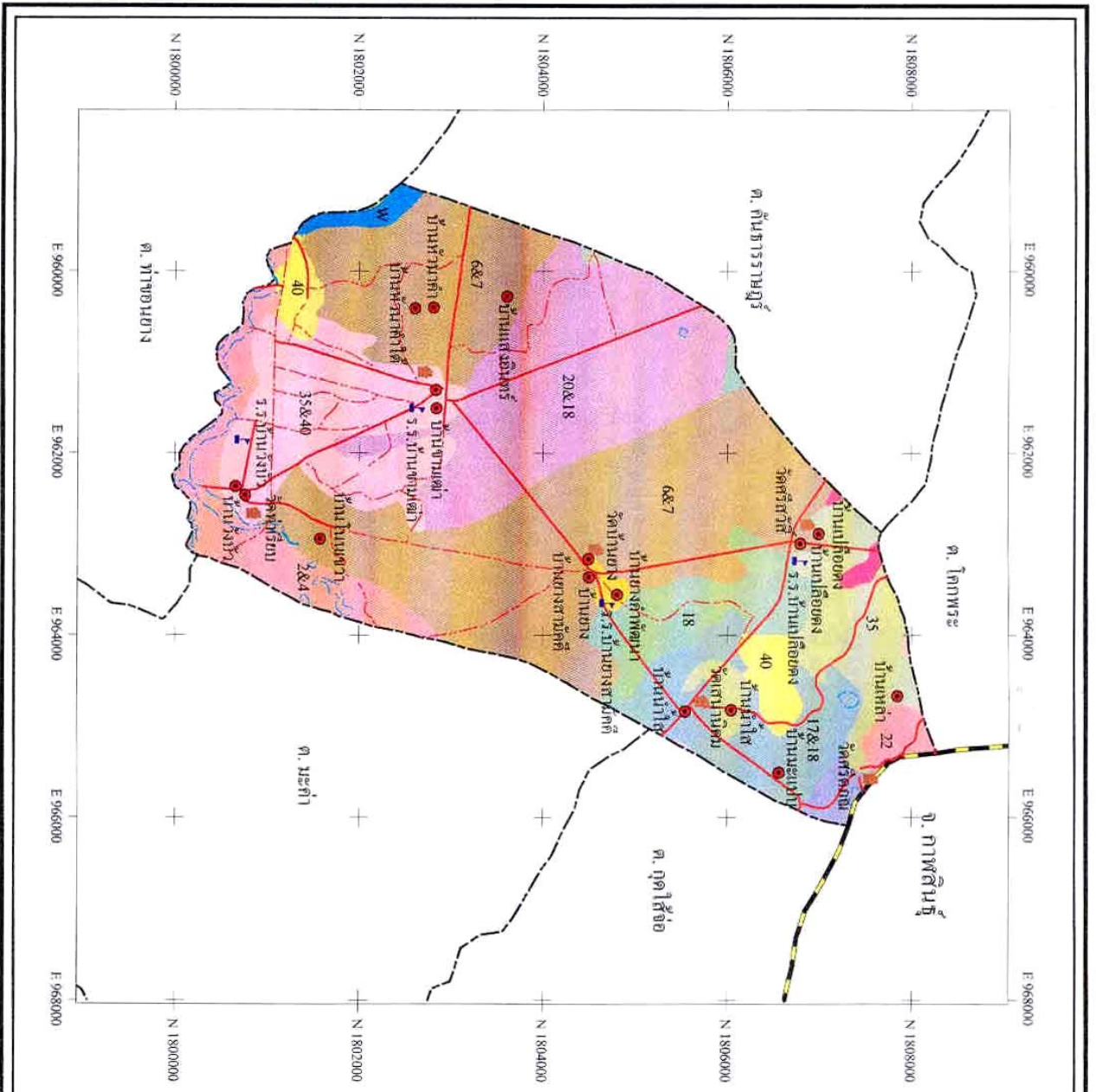
ดินที่ไม่เหมาะสมในการปลูกพืชไร่ ได้แก่ชุดดินร้อยเอ็ดร่วนเหนียว ชุดดินร้อยเอ็ดและชุดดินพิมาย ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 78% ของพื้นที่ทั้งตำบลส่วนใหญ่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว

ศักยภาพของพื้นที่

เมื่อพิจารณาเฉพาะลักษณะกายภาพของตำบลขามเฒ่าพัฒนาจะพบว่า มีศักยภาพค่อนข้างจำกัดในการปลูกข้าว นั่นๆ เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ประมาณ 78% ของพื้นที่ทั้งหมด เป็นดินชุดร้อยเอ็ด ร่วนเหนียว ชุดดินร้อยเอ็ด ชุดดินพิมาย มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบเรียบ เป็นลูกคลื่นลอนลาด บางแห่งเป็นแอ่งที่ลุ่มต่ำ มีความสามารถในการอุ้มน้ำได้สูงแต่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่อการระบายน้ำได้แล้ว ซึ่งเหมาะสำหรับการปลูกข้าวเท่านั้น แต่บางปีจะได้รับความเสียหายจากน้ำท่วมได้ และมีดินชุดโคราช และชุดดินวาริน ซึ่งเหมาะสมปานกลางสำหรับปลูกพืชไร่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และเกิดปัญหาดินเค็มเป็นบางส่วน ทำให้ผลผลิตค่อนข้างต่ำ

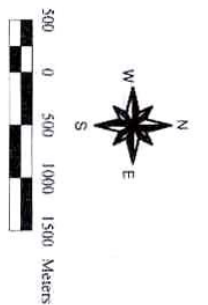
ตารางอธิบายแผนหรือโครงการที่ผู้ให้การให้ที่ดิน ตำบลขามเฒ่าพัฒนา อำเภอโกนัทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ประเภท การให้ที่ดิน	สัญลักษณ์	กลุ่ม ที่ดิน	สภาพปัญหา	เนื้อที่ (ไร่)	ระดับ ความ เหมาะสม	การระดับ ความ เหมาะสม	คณน ความ เหมาะสม	ลำดับ ความสำคัญ ของปัญหา	แนวทางการจัดทำโครงการ
ข้าว	1.1	2&4	-	923.63	1	0	0.00	-	ปรับปรุงบำรุงดิน
	1.2	6&7	-	7,293.51	1	0	0.00	-	ปรับปรุงบำรุงดิน
	1.3	17	ดินมีเนื้อดินหรือ โครงสร้างไม่เหมาะสม	12.38	1s	1	12.38	20	ปรับปรุงโครงสร้างและปรับปรุงบำรุงดิน
	1.4	17&18	ดินมีเนื้อดินหรือ โครงสร้างไม่เหมาะสม	1,161.69	1s	1	1,161.69	6	ปรับปรุงโครงสร้างและปรับปรุงบำรุงดิน
	1.5	17&25	ดินมีเนื้อดินหรือ โครงสร้างไม่เหมาะสม	9.79	1s	1	9.79	21	ปรับปรุงโครงสร้างและปรับปรุงบำรุงดิน
	1.6	18	ดินมีเนื้อดินหรือ โครงสร้างไม่เหมาะสม	1,172.73	1s	1	1,172.73	5	ปรับปรุงแก้ไขความเค็มและปรับปรุงบำรุงดิน
	1.7	20&18	มีปัญหาดินที่มึนเค็มหรือดินเค็ม	3,484.27	2x	2	6,968.54	1	ปรับปรุงโครงสร้างและปรับปรุงบำรุงดิน
	1.8	22	ดินมีเนื้อดินหรือ โครงสร้างไม่เหมาะสม	235.35	1s	1	235.35	12	ปรับปรุงโครงสร้างและปรับปรุงบำรุงดิน
	1.9	24	ดินมีเนื้อดินหรือ โครงสร้างไม่เหมาะสม	171.20	2s	2	342.40	11	ปรับปรุงโครงสร้างและปรับปรุงบำรุงดิน
	1.10	35	ดินมีค่าขาดแคลนน้ำในฤดูเพาะปลูก	671.28	3w	3	2,013.84	2	จัดหาแหล่งน้ำและปรับปรุงระบบการปลูกพืช
มันสำปะหลัง	1.11	35&40	ดินมีค่าขาดแคลนน้ำในฤดูเพาะปลูก	482.27	3w	3	1,446.81	4	จัดหาแหล่งน้ำและปรับปรุงระบบการปลูกพืช
	1.12	40	ดินมีค่าขาดแคลนน้ำในฤดูเพาะปลูก	234.40	2w	2	468.80	8	จัดหาแหล่งน้ำและปรับปรุงระบบการปลูกพืช
	1.13	49	ดินมีค่าขาดแคลนน้ำในฤดูเพาะปลูก	11.35	2w	2	22.70	19	จัดหาแหล่งน้ำและปรับปรุงระบบการปลูกพืช
	2.1	2&4	มีปัญหาน้ำท่วมหรือมีน้ำท่าให้เสียประโยชน์	69.28	3f	3	207.84	13	ป้องกันน้ำท่วมและจัดทำระบบระบายน้ำ
	2.2	6&7	มีปัญหาน้ำท่วมหรือมีน้ำท่าให้เสียประโยชน์	29.26	3f	3	87.78	15	ป้องกันน้ำท่วมและจัดทำระบบระบายน้ำ
	2.3	17	มีปัญหาน้ำท่วมหรือมีน้ำท่าให้เสียประโยชน์	59.38	3f	3	178.14	14	ป้องกันน้ำท่วมและจัดทำระบบระบายน้ำ
	2.4	17&18	มีปัญหาน้ำท่วมหรือมีน้ำท่าให้เสียประโยชน์	13.06	3f	3	39.18	17	ป้องกันน้ำท่วมและจัดทำระบบระบายน้ำ
	2.5	18	มีปัญหาน้ำท่วมหรือมีน้ำท่าให้เสียประโยชน์	25.58	3f	3	76.74	16	ป้องกันน้ำท่วมและจัดทำระบบระบายน้ำ
	2.6	20&18	มีปัญหาน้ำท่วมหรือมีน้ำท่าให้เสียประโยชน์	130.14	3f	3	390.42	10	ป้องกันน้ำท่วมและจัดทำระบบระบายน้ำ
	2.7	35	ดินมีเนื้อดินหรือ โครงสร้างไม่เหมาะสม	457.77	1s	1	457.77	9	ดินมีเนื้อดินหรือ โครงสร้างไม่เหมาะสม
ยูคาลิปต์	2.8	35&40	ดินมีเนื้อดินหรือ โครงสร้างไม่เหมาะสม	1,665.18	1s	1	1,665.18	3	ดินมีเนื้อดินหรือ โครงสร้างไม่เหมาะสม
	2.9	40	ดินมีเนื้อดินหรือ โครงสร้างไม่เหมาะสม	32.58	1s	1	32.58	18	ดินมีเนื้อดินหรือ โครงสร้างไม่เหมาะสม
	3.1	17&18	มีปัญหาน้ำท่วมหรือมีน้ำท่าให้เสียประโยชน์	169.06	3f	3	507.18	7	ป้องกันน้ำท่วมและจัดทำระบบระบายน้ำ
	3.2	35	-	200.63	1	0	0.00	-	ปรับปรุงบำรุงดิน
	3.3	40	-	188.37	1	0	0.00	-	ปรับปรุงบำรุงดิน
	พื้นที่เปิดตลอด	F		27.94	หมายเหตุ				
	พื้นที่กึ่งตลอด	U		1,050.58	* = ป่าเต็งหรือป่าเต็งรัง - สุสานสัตว์				
	พื้นที่กึ่งชั่วคราว	W		505.48	** = หมู่บ้านนอกพื้นที่ตำบล				
	แหล่งน้ำ	***		20,488.14	*** = ทะเลสาบ ยี่ง				

แผนที่กลุ่มชุดดิน
 พื้นที่ชุมชนบริเวณและตำบลโดยถือการเกษตรของชุมชน
 ตำบลขามเต่าพัฒนา อําเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

- คำอธิบายแผนที่**
- Changrai Boundary รมราชภัฏจันทรวิชัย
 - Tambon Boundary รมราชภัฏจันทรวิชัย
 - Hard Surface ถนนลาดแข็งแอสฟัลท์
 - Loose Surface ถนนดินลูกรัง/ถนนหินอ่อน
 - Railroads ทางรถไฟ
 - Stream : Intermittent ทางน้ำไหลถี่
 - Stream : Perennial ทางน้ำไหลตลอดปี
 - Lake/Pond หนอง/บึง
 - Village หมู่บ้าน
 - School โรงเรียน
 - Temple วัด

แผนที่โครงการชุมชนบริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรของชุมชน
 การพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 กรมส่งเสริมการเกษตร/ศูนย์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรของชุมชน
 กรมส่งเสริมการเกษตร/ศูนย์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรของชุมชน
 Copyright 1994 Land Developer Department

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญที่ทำรายได้ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ คือ การทำนา และมีการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม เป็นอาชีพเสริม ปลูกพืชผัก การทำนาปรัง ซึ่งมีสภาพการผลิต ดังนี้

ทำนาปี เกษตรกรส่วนใหญ่มีอาชีพหลักคือ การทำนาปี โดยมีพื้นที่ทำนาปีทั้งหมด 14,681 ไร่ มีผลผลิตเฉลี่ย 415.4 กก./ไร่ เนื่องจากปี 2543 ประสบภัยน้ำท่วมอย่างหนักเสียหาย 19 หมู่บ้าน ทำให้เกษตรกรได้ผลผลิตไม่เต็มที่เท่าที่ควร บางรายไม่ได้ผลผลิต ปี 2544 ประสบภัยน้ำท่วมบางส่วนในโซนติดกับลำห้วยกุดโดกซึ่งรับน้ำจากแม่น้ำชี มีทั้งหมด 8 หมู่บ้าน

เทคโนโลยีการผลิตข้าว

1. พันธุ์ ส่วนใหญ่ร้อยละ 85 ใช้ข้าวพันธุ์ กข.6 ร้อยละ 15 ใช้ข้าวพันธุ์มะลิ
2. การเตรียมดิน เกษตรกรร้อยละ 100 ใช้รถไถดินตามในการเตรียมดิน
3. การปลูก เกษตรกรร้อยละ 40 ใช้วิธีการหว่าน ร้อยละ 60 ใช้วิธีการปักดำ
4. การใช้ปุ๋ย เกษตรกรร้อยละ 35 ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี ร้อยละ 65 ใส่ปุ๋ยเคมีอย่างเดียว
5. อัตราการใช้ปุ๋ยเคมี สูตรปุ๋ย 16-16-8 และ 46-0-0 ในอัตราไร่ละ 20 กก./ไร่ โดยเกษตรกรจะแบ่งใส่ 2 ช่วง คือหลังปักดำ ประมาณ 7 – 10 วัน และช่วงข้างตั้งท้อง (ปุ๋ยแตงหน้า)
6. การใช้สารเคมี เกษตรกรร้อยละ 85 ไม่ใช้สารเคมีในการกำจัดศัตรูพืช และร้อยละ 15 ใช้สารเคมี ในการกำจัดศัตรูพืช
7. การเก็บเกี่ยว เกษตรกรร้อยละ 100 ใช้แรงงานคนในการเก็บเกี่ยว
8. การนวด เกษตรกรร้อยละ 95 ใช้เครื่องจักรในการนวดข้าว ร้อยละ 5 ใช้แรงงานคนในการนวด

สรุปปัญหาเทคโนโลยีการผลิตที่สำคัญ

1. พันธุ์ เกษตรกรนิยมเก็บพันธุ์ข้าวเอาไว้ทำพันธุ์ และไม่มีการคลุกเมล็ดข้าวด้วยสารเคมี
2. การปรับปรุงบำรุงดิน เกษตรส่วนใหญ่ร้อยละ 95 ไม่ลงทุนเกี่ยวกับการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด หรือการใส่ปุ๋ยอินทรีย์ไปบำรุงดิน หรือเกษตรกรบางรายมีสัตว์เลี้ยง มูลของสัตว์เลี้ยงที่ได้นำไปใส่ในนาข้าว ก็ใส่ในอัตราที่น้อย ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

พืชผัก

พื้นที่การปลูกพืชผักในตำบลขามเฒ่าพัฒนา ปลูกทุกหมู่บ้าน เป็นการปลูกเพื่อบริโภคในครัวเรือน เหลือก็จำหน่ายในหมู่บ้าน การปลูกพืชผักโดยการนำน้ำจากบ่อน้ำตื้น และสระน้ำขนาดเล็กสาธารณะ

เทคโนโลยีการผลิตพืชผัก

1. พันธุ์ เกษตรกรร้อยละ 100 ใช้เมล็ดพันธุ์ผักพันธุ์ดีที่ตลาดต้องการ
2. การเตรียมดิน เกษตรกรร้อยละ 100 ใช้แรงงานคนในการเตรียมดิน
3. การปลูก ใช้วิธีการเพาะกล้าแล้วแยกไปปลูกร้อยละ 100
4. การใส่ปุ๋ย เกษตรกรร้อยละ 100 ใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยหมัก
5. การใช้สารเคมี เกษตรกรร้อยละ 99.5 ไม่ใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช และร้อยละ 5 ใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช
6. การป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน เกษตรกรร้อยละ 100 ใช้วิธีการ

ชีวภาพ

ป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน เช่น การใช้ปูนขาว, การใช้กับดักกาวเหนียว, การใช้สารชีวภาพ, การใช้สารสกัดจากธรรมชาติ

สถานภาพการเลี้ยงสัตว์

โค - กระบือ เกษตรที่เลี้ยงโคกระบือก็เพื่อเอาไว้ขาย เกษตรกรไม่ค่อยมีสถานที่เลี้ยงสัตว์ เพราะพื้นที่ได้ทำการเกษตร เกษตรกรนิยมนำไปเลี้ยงตามที่สาธารณะประโยชน์

สุกร การเลี้ยงสุกรในตำบลขามเฒ่าพัฒนา เกษตรกรมักจะมีโรงสีข้าวเป็นของตนเองเพราะจะได้เอารำมาเป็นอาหารของสุกร เป็นการลดต้นทุนการผลิต

เป็ด - ไก่ ส่วนมากเลี้ยงไว้บริโภคในครัวเรือน จะจำหน่ายภายในหมู่บ้าน ไม่มีการเลี้ยงในปริมาณมาก แต่มีการเลี้ยงเกือบทุกครัวเรือน ไม่ค่อยมีการฉีดวัคซีน เป็ด - ไก่ จึงมักเป็นโรคระบาด

การเลี้ยงปลา ส่วนมากเป็นการเลี้ยงแบบธรรมชาติ โดยการขุดบ่อปลาในบริเวณที่นา มีเกษตรกรหาซื้อลูกปลาลดปล่อยไว้ และไม่มีการให้อาหาร พอถึงฤดูแล้งก็จะจับมาบริโภคในครัวเรือน

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

ตำบลขามเฒ่าพัฒนาไม่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

ตารางแสดงข้อมูลการเลี้ยงสัตว์ในตำบลขามเฒ่าพัฒนา

ชนิดสัตว์	โคเนื้อ		โคนม		กระบือ		สุกร		ไก่พื้นเมือง		เป็ด	
	จำนวน (ตัว)	จำนวน ครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวน (ตัว)	จำนวน ครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวน (ตัว)	จำนวน ครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวน (ตัว)	จำนวน ครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวน (ตัว)	จำนวน ครัวเรือนที่เลี้ยง	จำนวน (ตัว)	จำนวน ครัวเรือนที่เลี้ยง
1	19	8	-	-	13	4	46	2	210	30	80	8
2	44	14	-	-	48	19	105	18	190	21	100	15
3	14	5	-	-	4	2	25	8	240	37	150	17
4	50	15	23	1	3	1	0	0	180	22	80	10
5	28	8	12	1	19	5	20	4	230	23	100	19
6	76	21	30	2	28	8	30	5	375	37	160	20
7	27	11	-	-	11	5	25	6	260	25	70	11
8	36	9	-	-	24	10	5	2	210	20	50	5
9	31	9	-	-	3	1	15	7	220	25	50	6
10	40	17	-	-	72	25	74	6	235	28	100	12
11	48	11	-	-	25	7	25	6	280	32	80	8
12	33	12	-	-	0	0	124	12	270	35	120	20
13	15	5	-	-	2	1	9	3	250	25	70	9
14	35	7	-	-	41	14	30	11	355	41	105	11

15	47	13	-	-	16	7	21	2	260	26	120	15
16	46	15	-	-	7	4	20	7	340	34	90	12
17	27	7	-	-	4	1	10	4	290	33	90	17
18	9	3	-	-	17	8	17	5	190	20	70	10
19	24	10	-	-	22	7	10	4	210	21	80	18
20	9	3	-	-	10	4	0	0	230	24	90	16
21	13	5	-	-	19	7	11	2	200	20	100	20
รวม	671	208	65	4	388	140	622	114	5,275	579	1,955	279

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอกันทรวิชัย

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนา

ปัญหาชุมชน (เรียงตามลำดับความสำคัญ)

ปัญหา	ลำดับความสำคัญ	สาเหตุ	แนวทางแก้ไข
๑. ขาดแหล่งน้ำทำการเกษตร	๑	๑. แหล่งน้ำตามธรรมชาติที่มีอยู่ในพื้นที่บางแห่งไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ตลอดทั้งปี ๒. ไม่มีทุนในการจัดทำแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการเกษตร ๓. เกษตรกรมีที่ดินทำกินน้อย ไม่อยากเสียที่ดินทำกินเพื่อการขุดแหล่งน้ำ	๑. การส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อย ๒. การส่งเสริมอาชีพนอกภาคเกษตร ๓. ประสานงานหน่วยงานภาครัฐในการจัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการเกษตรในชุมชน
๒. รายได้ไม่เพียงพอในการดำรงชีพ	๒	๑. ไม่มีอาชีพเสริมรายได้ ๒. ขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพ ๓. ผลผลิตและราคาผลผลิตตกต่ำ ๔. เกษตรบางส่วนไม่มีที่ดินทำกิน ๕. ไม่มีตลาดประกันราคาผลผลิต	๑. การส่งเสริมอาชีพในชุมชนทั้งอาชีพในและนอกภาคการเกษตร ๒. จัดตั้งศูนย์ถ่ายทอดความรู้ทั้งด้านการประกอบอาชีพการเกษตรและด้านการเกษตร ๓. ประสานงานกับหน่วยภาครัฐเอกชนและองค์กรชุมชนในการสร้างเสริมด้านการประกอบอาชีพ ๔. รวมกลุ่มสหกรณ์รับซื้อผลผลิต ๕. การแปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลผลิตภัณฑ์ของกลุ่มให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น

ปัญหา	ลำดับความสำคัญ	สาเหตุ	แนวทางแก้ไข
๓. ทรัพยากรธรรมชาติขาดความอุดมสมบูรณ์ - ดินเสื่อมคุณภาพ - สภาพป่าเสื่อมโทรม	๓	๑. การใช้ประโยชน์ โดยไม่มีการปรับปรุงบำรุงดิน ๒. การใช้ปุ๋ยเคมีในการผลิตเพียงอย่างเดียวทำให้สภาพดินแข็งกระด้าง ๓. ขาดต้นไม้ บริเวณพื้นที่แปลงนา ๔. ความร้อนของแสงแดดเผาหน้าดิน	๑. การรณรงค์และส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยพืชสด และปุ๋ยชีวภาพ ๒. การรณรงค์การลดการใช้ปุ๋ยเคมีในการผลิต เช่น ปุ๋ยเคมี ๓. การส่งเสริมปลูกต้นไม้ตามหัวไร่ปลายนา ๔. การส่งเสริมการปลูกป่า

		๕. ป่าไม้ในเขตพื้นที่ทำเล สาธารณะขาดการดูแลรักษาและ ปลูกเสริม	
๔. กลุ่มองค์กร ชาวบ้านขาดความ เข้มแข็งและ ประสิทธิภาพในการ บริหารจัดการองค์กร	๔	๑. กรรมการขาดความรู้ และประสบการณ์การบริหารงาน กลุ่ม ๒. กลุ่มมีกองทุนน้อย ไม่ เพียงพอในการบริการแก่สมาชิก ๓. ขาดการอบรมและการ เสริมความรู้อย่างต่อเนื่อง ๔. ขาดการประสาน ทรัพยากรเข้าช่วยเกื้อกูล	๑. กลุ่มทั้งในด้านการอบรม การ เสริมความรู้ ศึกษาดูงานและเงินทุน เพื่อประกอบธุรกิจจากหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ องค์กรชุมชนและ องค์กรเอกชน ๒. พัฒนาระบบการบริหารจัดการ กลุ่ม ๓. การระดมทุนภายในและภายนอก ชุมชน

ปัญหา	ลำดับความสำคัญ	สาเหตุ	แนวทางแก้ไข
๕. สิ่งแวดล้อมชุมชน ไม่ดี	๕	๑. การทิ้งขยะไม่เป็นที่และขาด การจัดการที่ดี	๑. การรณรงค์และการจัดการขยะมูล ฝอยบริเวณบ้านและภายในชุมชน
๖. การแปรรูป ผลิตภัณฑ์ของ เกษตรกรทั้งอาหาร สมุนไพรและงาน หัตถกรรมยังด้อย คุณภาพและขาด ตลาดจำหน่าย	๖	๑. ขาดการเสริมความรู้ ด้านเทคนิคการผลิต ๒. ผู้นำและกรรมการขาด การประสานงานที่ดีในการ เกื้อหนุนสมาชิก ๓. การขาดแคลนวัตถุดิบที่ มีคุณภาพและประมาณการผลิต ของเกษตรกรไม่แน่นอน	๑. ส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจและ อุตสาหกรรมของชุมชน โดย - พัฒนาฝีมือแรงงานและคุณภาพของ ผลิตภัณฑ์ - ส่งเสริมการปลูกวัตถุดิบภายในชุมชน - ประสานและจัดหาตลาดจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม ๒. ประสานความร่วมมือและ ทรัพยากรในการหนุนเสริมดำเนินงาน ของกลุ่มกับหน่วยงานภาครัฐองค์กร ชุมชน องค์กรเอกชนและบุคคลที่มี ความรู้ประสบการณ์

เป้าหมายการพัฒนา

ด้านสังคม

๑. การบริการขั้นพื้นฐานและการจัดสวัสดิการชุมชนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม อาทิเช่น การ

จัดหากองทุนเพื่อการศึกษาเด็กและเยาวชน การรักษาพยาบาลและเบี้ยยังชีพคนจนในชุมชนรวมถึงการขายบริการด้านประปา ไฟฟ้า การสื่อสารและการคมนาคม ทั้งภายในชุมชนและระหว่างตำบล

๒. เยาวชนและคนในชุมชนมีสุขภาพพลานามัยที่แข็งแรง ปลอดภัยและห่างไกลยาเสพติด
๓. ชุมชนมีศูนย์การเรียนรู้ การถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารและภูมิปัญญาท้องถิ่น
๔. กลุ่มองค์กรชาวบ้านมีความเข้มแข็งและมีกองทุนเพียงพอในการพัฒนาชุมชน
๕. ชุมชนมีความสามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกันและสามารถเชื่อมประสานความร่วมมือและ

ทรัพยากรทั้งภายในและภายนอกเพื่อการพัฒนาชุมชนทั้งสิ้น

ด้านเศรษฐกิจ

คนในชุมชนมีรายได้พออยู่พอกิน โดยการทำการเกษตรแบบผสมผสาน ไร่นาสวนผสม เกษตรปลอดภัยและมีการประกอบอาชีพเสริมนอกภาคเกษตร รวมถึงการจัดตั้งโรงงานขนาดย่อมและตลาดรองรับผลผลิตและจำหน่ายผลผลิตของชุมชน

ด้านการเมือง การปกครอง

คนในชุมชนมีสิทธิพื้นฐานตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และการใช้สิทธิของตนเองให้เกิดประโยชน์ ในการเสริมสร้างประสบการณ์การปกครองตามระบอบประชาธิปไตย

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรธรรมชาติ

๑. การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรดิน น้ำ ป่าไม้ ให้มีสภาพที่ดีขึ้น เพื่อประโยชน์ทางการเกษตรและประโยชน์ใช้สอยของชุมชน

๒. การจัดระบบน้ำเพื่อการเกษตร โดยการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กและระบบคลองส่งน้ำ

สิ่งแวดล้อมชุมชน

๑. ชุมชนมีการพัฒนาและปรับปรุงระบบการกำจัดขยะมูลฝอย ระบบระบายน้ำ และการดูแลรักษาความสะอาดภายในชุมชน

๒. ชุมชนมีการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ในกระบวนการผลิตทางการเกษตร เพื่ออนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อม

วิสัยทัศน์ของชุมชน

วิสัยทัศน์	กรอบแนวทางการพัฒนา
<p>ด้านเศรษฐกิจ / โครงสร้างพื้นฐาน</p> <p>๑. ประชาชนมีอาชีพที่มั่นคงและมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ</p>	<p>๑. ส่งเสริมการดำรงชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง และพึ่งตนเองให้สังคมเข้มแข็ง</p> <p>๒. จัดให้มีการอบรมและส่งเสริมความรู้ทางวิชาการเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิตให้แก่เกษตรกร</p> <p>๓. ส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบต่างๆ</p> <p>๔. ส่งเสริมให้มีการทำการเกษตรในพื้นที่เกษตรเศรษฐกิจ</p> <p>๕. ส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัวและหัตถกรรมไทย</p> <p>๖. สนับสนุนทุนหมุนเวียนแก่อุตสาหกรรมในครัวเรือนและกลุ่มอาชีพ</p>
<p>๒. ส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ</p>	<p>๑. ส่งเสริมและพัฒนาให้ประชาชนรู้จักใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ</p>
<p>๓. ส่งเสริมให้มีการค้าเสรีและเป็นธรรมให้เกษตรกรสามารถจำหน่ายผลผลิตที่เหมาะสม</p>	<p>๑. ส่งเสริมให้ตลาดรองรับเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าทางการเกษตรในรูปแบบต่างๆ</p> <p>๒. ส่งเสริมการจัดตั้งร้านค้าชุมชน เพื่อจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคและสินค้าเกษตรแปรรูป</p>
<p>๔. ส่งเสริมให้มีการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม</p>	<p>๑. จัดให้มีการออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินให้เกษตรกรโดยกระบวนการปฏิรูปที่ดิน</p>
<p>๕. ให้มีการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและระบบชลประทานอย่างเพียงพอ</p>	<p>๑. จัดให้มีระบบการชลประทาน โดยการปรับปรุงแหล่งน้ำธรรมชาติและระบบการส่งน้ำให้สามารถเก็บกักน้ำและกระจายน้ำเพื่อการเกษตรกรรมอย่างพอเพียง</p> <p>๒. สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการขุดสระเก็บกักน้ำเพื่อการเกษตรกรรม</p>
<p>๖. เสริมสร้างและบำรุงรักษาสาธารณูปโภค สาธารณูปการให้สอดคล้องกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน</p>	<p>๑. ปรับปรุงและก่อสร้างเส้นทางคมนาคม ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และพัฒนาโครงข่ายการขนส่งให้เป็นระบบ เพื่อรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ</p> <p>๒. ก่อสร้างและปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ตลอดจนส่งเสริมโครงสร้างการใช้น้ำตามทฤษฎีใหม่และเศรษฐกิจแบบพอเพียง</p>

<p>ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต</p> <p>๑. ประชาชนได้รับการศึกษาทุกระดับทุกประเภทอย่างกว้างขวางและทั่วถึง มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข</p>	<p>๑. รมรณรงค์ให้ประชาชนเห็นความสำคัญ ความจำเป็นของการศึกษาและให้ความร่วมมือสนับสนุน ส่งเสริมให้ประชาชนทุกเพศ ทุกวัยได้รับการศึกษา</p> <p>๒. ส่งเสริมให้ประชาชน ผู้นำองค์กร ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความเข้าใจในการกระจายอำนาจ การจัดการศึกษา ในระดับโรงเรียน สถานศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบ เพื่อให้ความร่วมมือและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้เกิดคุณภาพกับประชาชนอย่างแท้จริง</p> <p>๓. ส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานทางการศึกษา สถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษานำภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์กรทางศาสนาและวัฒนธรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ในการจัดการศึกษา การศาสนาและวัฒนธรรมอย่างเป็นรูปธรรม</p>
<p>๒. การเกิดและเติบโตขึ้นในครอบครัวที่มีความพร้อมและอบอุ่น มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่แข็งแรงสมบูรณ์ มีอายุยืนยาวมีคุณภาพ ประกอบอาชีพอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีและปลอดภัย</p>	<p>๑. พัฒนางานอนามัยแม่และเด็ก</p> <p>๒. พัฒนาพฤติกรรมเพื่อควบคุมการป้องกันโรค และส่งเสริมคุณภาพ</p> <p>๓. เสริมสร้างและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เหมาะสม</p> <p>๔. พัฒนาการคุ้มครองผู้บริโภคด้านบริการ</p>

วิสัยทัศน์	กรอบแนวทางการพัฒนา
<p>๓. ส่งเสริมชุมชนที่เข้มแข็ง มีการรวมพลังและมีความรับผิดชอบร่วมกันในการดูแลสุขภาพของตนเอง ครอบครัวและชุมชนโดยผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น</p>	<p>๑. การส่งเสริมและพัฒนาแพทย์แผนไทย ๒. พัฒนางานอนามัยสิ่งแวดล้อมและอาชีวอนามัย</p>
<p>๔. ประชาชนวัยทำงาน ได้รับการฝึกอาชีพมีงานทำอย่างทั่วถึง และมีรายได้เพียงพอต่อความจำเป็นในการดำรงชีพ</p>	<p>๑. ส่งเสริมการฝึกอาชีพแก่ราษฎรที่ว่างงานอย่างทั่วถึง และจัดหางานให้ผู้ว่างงาน ๒. ส่งเสริมการประกอบอาชีพตามความถนัดของประชาชนที่ว่างงาน</p>
<p>๕. ผู้ยากจนและด้อยโอกาส ได้รับการดูแลด้านสวัสดิการจนสามารถช่วยตนเองและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างปกติสุข</p>	<p>๑. ส่งเสริมให้ศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้านเป็นองค์กรประชาชนที่ดำเนินการสวัสดิการสังคมเพื่อช่วยเหลือเบื้องต้นแก่ราษฎรที่ประสบปัญหา ๒. ให้การสงเคราะห์ผู้ยากจนและผู้ด้อยโอกาส รวมทั้งผู้ประสบสาธารณภัย ได้รับการดูแลสามารถช่วยเหลือตนเองและอยู่ในสังคมอย่างแท้ปกติสุข</p>
<p>๖. ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาและการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง</p>	<p>๑. สนับสนุนการจัดตั้งประชาคมหมู่บ้าน เพิ่มร่วมแก้ไขปัญหาและพัฒนาสังคม ๒. ให้ความรู้แก่ประชาชน ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและการเลือกตั้งทุกระดับ</p>

วิสัยทัศน์	กรอบแนวทางการพัฒนา
<p>๗. ประชากรมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และได้รับความเป็นธรรมอย่างเสมอภาค โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน</p>	<p>๑. ผลักกำลังราษฎร์ – รัฐร่วมใจ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติดในทุก รูปแบบ</p> <p>๒. รณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดแก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษา เพื่อให้ตระหนักถึงพิษภัยและโทษของยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๓. ปลุกจิตสำนึก สร้างทัศนคติให้ข้าราชการในการปฏิบัติตนตามรอยพระพุทธบาท เพื่อให้สามารถเป็นที่พึ่งและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน</p>
<p>ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>๑. ให้มีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบยั่งยืน โดยส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการจัดการ</p>	<p>๑. ให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม และปลูกฝังจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้แก่ประชาชน</p> <p>๒. สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์ธรรมชาติ อาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อม</p>
<p>๒. ชุมชนปราศจากมลพิษ มลภาวะที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ</p>	<p>๑. ปรับปรุงสภาพแวดล้อม เช่น การปลูกป่า การรณรงค์ให้ลดการใช้สารเคมีในการเกษตร ฯลฯ</p> <p>๒. จัดหาระบบและจัดหาอุปกรณ์ในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม</p>

แผนพัฒนาการเกษตรตำบลขามเฒ่าพัฒนา อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	เหตุผลประกอบ	วิธีดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ (ระบุชื่อกลุ่ม/องค์กร)	แหล่งงบประมาณ	ตัวชี้วัด
แผนถ่ายทอดเทคโนโลยี	๑. โครงการไร่นาสวนผสม	- มีการปลูกพืชหลายชนิดและเกื้อกูลซึ่งกันและกัน - ลดอัตราการเสี่ยงในการทำอาชีพการเกษตร - เป็นการใช้แรงงานอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์	- จัดฝึกอบรม - ทักษะศึกษาดูงาน - การปรับเปลี่ยนพื้นที่ในแปลงไร่นา - ส่งเสริมการปลูกไม้ผลและการปลูกพืชผักและการเลี้ยงสัตว์และการประมง	- อ.บ.ต.ขามเฒ่าพัฒนา - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมปศุสัตว์ - กรมประมง	- อ.บ.ต.ขามเฒ่าพัฒนา - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมปศุสัตว์ - กรมประมง	- เกษตรกรมีรายได้ตลอดปี - มีเกษตรกรสนใจและเข้าร่วมโครงการมากขึ้น - ลดอัตราการว่างงานและการเคลื่อนย้ายแรงงาน
	๒. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการเกษตร	- เกษตรกรไม่มีแหล่งน้ำทำการเกษตร - เป็นอาชีพเสริมก่อนและหลังการทำนา	- ส่งเสริมและสนับสนุนการขุดบ่อน้ำและบาดาลเพื่อการเกษตร - จัดระบบการใช้น้ำ - อบรมเกษตรกรการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ	- อ.บ.ต.ขามเฒ่าพัฒนา - กรมชลประทาน - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมประมง	- อ.บ.ต.ขามเฒ่าพัฒนา - กรมชลประทาน - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมประมง	- จำนวนสระน้ำขนาดเล็กเพิ่มขึ้น การประกอบอาชีพในชุมชนก็เพิ่มขึ้น - การขาดแคลนน้ำลดลง - เกษตรกรมีรายได้เสริมจากการเลี้ยงปลาหรือปลูกผัก
แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	เหตุผลประกอบ	วิธีดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ (ระบุชื่อกลุ่ม/องค์กร)	แหล่งงบประมาณ	ตัวชี้วัด
แผนการลงทุนการค้าและธุรกิจชุมชน	๑. โครงการศูนย์กลางร้านค้าชุมชน	- สามารถขายผลผลิตสินค้าได้ในท้องถิ่น - มีระบบตลาดกลาง	- จัดงานประชาสัมพันธ์ตามสื่อต่างๆ	- อ.บ.ต.ขามเฒ่าพัฒนา - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมพัฒนาชุมชน	- อ.บ.ต.ขามเฒ่าพัฒนา - กรมส่งเสริมการเกษตร	- ผลผลิตขายได้มากขึ้นในชุมชน - ผลผลิตสามารถขาย

		เกิดขึ้นในท้องถิ่น	- อบรมให้แก่เกษตรกร - ศึกษาดูงานร้านที่ชุมชนประสบผลสำเร็จ	- กรรมการปกครอง	การเกษตร - กรมพัฒนาชุมชน - กรรมการปกครอง	ตรงได้ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย - เกษตรกรมีรายได้จากการขายผลผลิตเพิ่มมากขึ้น
	๒. โครงการส่งเสริมการทอผ้าพื้นเมือง (ผ้าฝ้ายและผ้าไหมมัดหมี่)	เป็นอาชีพเสริม	- ปรับปรุงสถานที่โดยรวมกลุ่มกันจัดทำที่ทำการกลุ่มเพื่อเก็บผลผลิตรอจำหน่าย - อบรมให้ความรู้ในการทอผ้าไหมมัดหมี่และผ้าฝ้าย	- อ.บ.ต.ขามเฒ่าพัฒนา - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมพัฒนาชุมชน	- อ.บ.ต.ขามเฒ่าพัฒนา - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมพัฒนาชุมชน	- เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น - เกษตรกรมีงานทำและมีรายได้ตลอดปี

แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	เหตุผลประกอบ	วิธีดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ (ระบุชื่อกลุ่ม/องค์กร)	แหล่งงบประมาณ	ตัวชี้วัด
	<p>๓. โครงการเสริมประสิทธิภาพกลุ่มองค์กรเกษตร</p> <p>๔. โครงการส่งเสริมเพาะเห็ดโรงเรือน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - หากเน้นแต่ด้านธุรกิจเป็นหลักซึ่งอาจกระทบกับคนกลุ่มมาก - ในชุมชนไม่มีสิทธิมีเสียงในทิศทางการพัฒนาชุมชน - เป็นอาชีพเสริมรายได้ให้เกษตรกร 	<ul style="list-style-type: none"> - อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรและกลุ่มองค์กรต่างๆ - จัดหาสถานที่เพื่อจัดทำโรงเรือน - อบรมให้ความรู้แก่สมาชิกกลุ่ม - จัดหาแหล่งงบประมาณในลักษณะกองทุน 	<ul style="list-style-type: none"> - อ.บ.ต.ขามเฒ่าพัฒนา - กรมพัฒนาชุมชน - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมการปกครอง - อ.บ.ต.ขามเฒ่าพัฒนา - กรมส่งเสริมการเกษตร 	<ul style="list-style-type: none"> - อ.บ.ต.ขามเฒ่าพัฒนา - กรมพัฒนาชุมชน - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมการปกครอง - อ.บ.ต.ขามเฒ่าพัฒนา - กรมส่งเสริมการเกษตร 	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรมีส่วนร่วมในการเลือกแนวทางพัฒนาชุมชน - เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น - เกษตรกรมีงานทำตลอดปี
แผนงาน	โครงการ/กิจกรรม	เหตุผลประกอบ	วิธีดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ (ระบุชื่อกลุ่ม/องค์กร)	แหล่งงบประมาณ	ตัวชี้วัด
แผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑. โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยพืชสดและปุ๋ยชีวภาพ	<ul style="list-style-type: none"> - ลดการใช้สารเคมี - เพิ่มอินทรีย์วัตถุในพื้นที่ทำการเกษตร - ต้องการให้ผลผลิตเข้าสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ - ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ขาดอินทรีย์วัตถุ 	<ul style="list-style-type: none"> - อบรมและสาธิตการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ - จัดทำแปลงทดสอบการใช้ปุ๋ยพืชสดและปุ๋ยชีวภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - อ.บ.ต.ขามเฒ่าพัฒนา - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมพัฒนาที่ดิน 	<ul style="list-style-type: none"> - อ.บ.ต.ขามเฒ่าพัฒนา - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมพัฒนาที่ดิน 	<ul style="list-style-type: none"> - ดินมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น - จำนวนการใช้ปุ๋ยเคมีลดลง - ผลิตผลสมบูรณ์ขายได้ราคาดี

โครงการ/กิจกรรม

๑.โครงการส่งเสริมการเพาะเห็ดฟางในโรงเรียน

หลักการและเหตุผล

เนื่องจากเกษตรกรในตำบลขามเฒ่าพัฒนา มีอาชีพหลักในการทำนา ไม่มีอาชีพรอง หลังจากการทำนาแล้วไม่มีอาชีพเสริม ในบางหมู่บ้านมีศักยภาพที่จะทำการเพาะเห็ดเป็นอาชีพเสริมได้ประกอบกับเกษตรกรมีความรู้ในเรื่องการเพาะเห็ดอยู่บ้าง และตลาดรับซื้อเห็ดยังเปิดกว้าง เป็นการใช้เวลาให้เกิดประโยชน์และเป็นการเพิ่มรายได้แก่ครอบครัว

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีอาชีพเสริมหลังจากการทำนา
๒. เพื่อให้เกษตรกรใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
๓. เพื่อให้เกษตรกรมีอาหารบริโภคอย่างเพียงพอ
๔. เพื่อฝึกให้เกษตรกรสร้างนิสัย อดทน ขยันหมั่นเพียร มีความสามัคคี
๕. เพื่อให้เกษตรกรช่วยเหลือตนเองได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

เป้าหมาย

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเพาะเห็ดโรงเรียน (เห็ดขอนขาว, เห็ดบด) มีสมาชิก ๑๕ คน ในหมู่บ้านน้ำใส หมู่ ๗,๑๖ ตำบลขามเฒ่าพัฒนา ซึ่งมีศักยภาพและพื้นที่เหมาะสม

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- กรมส่งเสริมการเกษตร
- องค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่าพัฒนา
- ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

การดำเนินงาน

สำนักงานเกษตรอำเภอกันทรวิชัยและศูนย์บริการและถ่ายทอดฯ อบรมให้ความรู้และสาธิตการเพาะเห็ดโรงเรียน

ระยะเวลาดำเนินการ

บ้านน้ำใส หมู่ ๗,๑๖ ตำบลขามเฒ่าพัฒนา อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

งบประมาณ

- สนับสนุนวิชาการในการฝึกอบรมและสาธิต ๒ ครั้ง / ๕๐ ราย เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท

- สนับสนุนปัจจัยการผลิตและเงินทุนหมุนเวียน จำนวน ๕๐ รายๆละ ๑,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
๒. เกษตรกรมีงานทำและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
๓. เกษตรกรสามารถช่วยตัวเองอย่างยั่งยืน
๔. เกษตรกรเกิดความสามัคคี ในกลุ่มเพาะเห็ด

๒. โครงการไร่นาสวนผสม

หลักการและเหตุผล

เนื่องจากตำบลขามเฒ่าพัฒนา มีอาชีพหลักในการทำนา ไม่มีอาชีพรองมีการปลูกพืชเชิงเดี่ยวซึ่งหลักจากการทำนาแล้วไม่มีอาชีพเสริม ไม่มีรายได้ ถ้าเกิดฝนแล้ง น้ำท่วมจะเกิดปัญหาไม่ได้ทำนาหรือทำนาก็ไม่ได้ผลผลิตตามที่ควร เกษตรกรจะเกิดปัญหาข้าวไม่พอบริโภค ปัจจัยในการซื้อก็ไม่มี เกษตรกรต้องกู้ยืมจากแหล่งเงินทุนต่างๆ ทำให้เกิดมีหนี้สิน แก้ปัญหาโดยให้เกษตรกรมาทำไร่นาสวนผสมเพื่อลดการเสี่ยงต่อพืชหลักเสียหาย พืชรองก็สามารถสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร และยังชีพให้เหมาะสม รู้จักการฟื้นดินที่มีอยู่ของตนเองให้เกิดประโยชน์สูงสุดรวมทั้งการจัดระบบการปลูกพืช จะทำให้เกษตรกรเกิดความมั่นใจในอาชีพเกษตรมีรายได้ตลอดปีและยังสามารถพัฒนาตนเองเป็นเกษตรยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรเกิดความมั่นใจในอาชีพเกษตร
๒. เพื่อให้เกษตรกรมีอยู่มีกินและมีรายได้ตลอดปี
๓. เพื่อให้เกษตรกรรู้จักการพลิกฟื้นดินที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและการจัดระบบการปลูกพืชและแรงงานที่มีอยู่
๔. เพื่อให้เกษตรกรช่วยเหลือตนเองได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

เป้าหมาย

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการไร่นาสวนผสม จำนวน ๕๐ ราย ในตำบลขามเฒ่าพัฒนาตามศักยภาพพื้นที่ที่เหมาะสม

พื้นที่ดำเนินการ

จำนวน ๒๑ หมู่บ้านในตำบลขามเฒ่าพัฒนา

หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินงาน

- องค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่าพัฒนา
- กรมส่งเสริมการเกษตร
- กรมปศุสัตว์
- กรมประมง
- กรมชลประทาน

แผนการดำเนินงาน

๑. คัดเลือกพื้นที่และเกษตรกรเป้าหมาย
๒. เสนอโครงการพร้อมการสนับสนุนงบประมาณ
๓. ประชุมเกษตรกรผู้ร่วมโครงการฯ
๔. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๕. ถ่ายทอดความรู้
- ๖.สรุปรายงานผลการดำเนินงาน

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๖๓

สถานที่ดำเนินการ

หอประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่าพัฒนา

งบประมาณ

- สนับสนุนวิชาการในการอบรมและสาธิต ๒ ครั้ง / ๕๐ ราย เป็นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท
- สนับสนุนปัจจัยการผลิตและเงินทุนหมุนเวียน จำนวน ๕๐ รายๆ ละ ๒,๐๐๐ บาท

เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรมีอาชีพมั่นคงและมีรายได้ตลอดปี
๒. เกษตรกรสามารถจัดการพื้นที่นาของตนเองได้อย่างเหมาะสม
๓. เกษตรกรสามารถช่วยตัวเองได้อย่างยั่งยืน

๓. โครงการส่งเสริมการทอผ้าพื้นเมือง(ผ้าฝ้ายและผ้าไหมมัดหมี่)

หลักการและเหตุผล

เนื่องจากแม่บ้านเกษตรกรตำบลขามเฒ่าพัฒนาเมืองอาชีพหลักในการทำอาชีพรองคือการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม โดยแม่บ้านจะขายเส้นไหมให้พ่อค้าคนกลาง ซึ่งจะได้ราคาตกต่ำกว่าการนำมาทอเป็นผ้าไหม แต่เนื่องจากแม่บ้านเกษตรกรต้องการเงินเพื่อนำมาใช้จ่ายภายในครอบครัวในแต่ละวันจึงจำเป็นต้องขาย หากมีงบประมาณสนับสนุนเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการรับซื้อเส้นไหมและทอเป็นผ้าไหมมัดหมี่ออกจำหน่าย จะทำให้แม่บ้านเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและยังเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมการทอผ้าพื้นเมืองให้คงอยู่สืบต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาความสามารถในการเพิ่มรายได้ของเกษตรกร
๒. ทำให้เพิ่มมูลค่าแกสินค้าเกษตร
๓. เป็นการอนุรักษ์การทอผ้าไหมมัดหมี่แบบพื้นเมือง (โดยอนุรักษ์สวดลายผ้าและคงไว้ซึ่งวัฒนธรรมไทย)
๔. เป็นการสร้างความมั่นคงด้านรายได้แก่แม่บ้านเกษตรกร
๕. เพื่อฝึกหัดการทอผ้าพื้นเมืองแก่เยาวชนในหมู่บ้าน ตำบล เพื่อจะได้สืบทอดวัฒนธรรมไทยต่อไป
๖. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาความสามารถของสตรี เกษตรในการทำกิจกรรมเพิ่มรายได้

เป้าหมาย

- สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทอผ้าไหม ๒๘ คน
- สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทอผ้าไหม ๒๒ คน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- องค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่าพัฒนา
- กรมส่งเสริมการเกษตร
- กรมพัฒนาชุมชน

แผนการดำเนินงาน

- ปรับปรุงสถานที่โดยสมาชิกกลุ่มร่วมกันจัดทำที่การกลุ่มและที่เก็บผลผลิตภัณฑ์เพื่อรอการจำหน่าย และวัตถุประสงค์ (เส้นไหม)
- การผลิตแบ่งหน้าที่ให้สมาชิกที่ทำการผลิตตามความถนัดหรือทักษะของแต่ละคน
- ตั้งจุดรับซื้อเส้นไหมของเกษตรกรที่เลี้ยงในหมู่บ้านใกล้เคียง
- อบรมให้ความรู้แก่แม่บ้านเกษตรกรในเรื่องการย้อมสีและการมัดหมี่ การทอผ้า

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๖๓

สถานที่ดำเนินการ

ที่ทำการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรชามเต่าพัฒนา หมู่ที่ ๒ ตำบลชามเต่าพัฒนา อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

งบประมาณ

ขอรับการสนับสนุนเป็นค่าวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน) ตามรายละเอียด ดังนี้

สนับสนุนปัจจัยการผลิต

๑. เงินทุนหมุนเวียนสำหรับซื้อเส้นไหมดิบ จำนวน ๕๐ กก.ๆ ละ ๑,๒๐๐ บาท เป็นเงิน ๖๐,๐๐๐

บาท

๒. สีย้อมไหมจำนวน ๒,๐๐๐ ซองๆ ละ ๑๐ บาท เป็นเงิน ๒๐,๐๐๐บาท

๓. ต่างฟอกไหมและต่างล้างสีไหมจำนวน ๑,๐๐๐ ซองๆ ละ ๑๐ บาท เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท
รวมเป็นเงิน ๔๘,๐๐๐ บาท

สนับสนุนการอบรมให้ความรู้และสาธิต

ถ่ายทอดความรู้ในการมัดหมี่และการย้อมสี จำนวน ๕๐ ราย ๒ ครั้ง เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท
รวมเป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. แม่บ้านเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นประมาณ ๓,๐๐๐ บาท/คน/เดือน
๒. แม่บ้านเกษตรกรมีงานทำและมีรายได้ตลอดปีสามารถช่วยเหลือเกษตรกรในหมู่บ้าน และเกษตรกรหมู่บ้านใกล้เคียงให้มีรายได้จากกิจกรรมเลี้ยงไหมเพิ่มขึ้น

๔. โครงการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

ผู้รับผิดชอบ : ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลชามเต่าพัฒนา

หลักการเหตุผล : การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเป็นการแก้ปัญหาเรื่องการขาดแคลนพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพโดยเฉพาะข้าว กข. ๖ ซึ่งชาวนาต้องการพันธุ์ใหม่ๆ มากฉะนั้นจำเป็นต้องมีการผลิตเมล็ดพันธุ์ดี

วัตถุประสงค์ : ๑. เพื่อให้มีพันธุ์ข้าวที่ดีเพียงพอ

๒. เพื่อให้ได้ข้าวที่มีคุณภาพดี

๓. ลดปัญหาเรื่องราคาข้าวตกต่ำเพราะจำหน่ายในรูปของเมล็ดพันธุ์

เป้าหมาย : ปีละ ๒๐๐ ไร่ สมาชิก ๒๕ ราย

พื้นที่ดำเนินการ : หมู่ที่ ๑๐, ๑๔

ระยะเวลา : ปีการเพาะปลูก ๒๕๖๑-๒๕๖๓

แผนการดำเนินงาน : ๑. คัดเลือกพื้นที่
๒. จัดหาพันธุ์ (ซื้อจากศูนย์ขยายพันธุ์พืช)
๓. ประชุมชี้แจงรายละเอียด
๔. ถ่ายทอดเทคโนโลยีเดือนละ ๒ ครั้ง
๕. ดำเนินการตามกระบวนการผลิตข้าว
๖. เมื่อเก็บเกี่ยวเสร็จให้สมาชิกคัดพันธุ์ข้าว คั้นเข้ากองทุนเพื่อ
จำหน่ายให้สมาชิกรายอื่นต่อไป

วิธีดำเนินงาน : ปฏิบัติตามแผน

งบประมาณ :	๑. ค่าเมล็ดพันธุ์	รวม	๑๕,๐๐๐	บาท
	๒. ค่าปุ๋ยเคมี	รวม	๔๒,๐๐๐	บาท
	รวมเป็นเงิน		๕๗,๐๐๐	บาท

ผลตอบแทน : ๑. มีเมล็ดพันธุ์ข้าวเพียงพอในชุมชน
๒. สมาชิกจะคืนทุนพร้อมดอกเบี้ยของเมล็ดพันธุ์อัตรา ๑ : ๒ กองทุนจะได้
ขยายขึ้น
๓. คืนค่าปุ๋ยเข้ากองทุนตามราคาท้องตลาด
๔. จะมีข้าวคุณภาพดีตลอดไป

๕. โครงการส่งเสริมการผลิตและการใช้ปุ๋ยชีวภาพ, ปุ๋ยอินทรีย์

หลักการและเหตุผล

เนื่องจากพื้นที่ทำการเกษตรในเขตตำบลขามเฒ่าพัฒนาเกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีใส่ลงไปในดินเพื่อเร่งการเจริญเติบโตเพิ่มผลผลิตพืชให้ได้มากขึ้น โดยไม่มีการเติมใส่อินทรีย์วัตถุลงไปปรับปรุงบำรุงดินเลย ทำให้ดินเสื่อมโทรม หน้าดินแห้งไม่อุ้มน้ำ ทำให้เกิดการชะล้างหน้าดินได้โดยง่ายมากขึ้น ทำให้ผลผลิตตกต่ำลงเกษตรกรต้องสูญเสียเงินซื้อปุ๋ยเคมีราคาแพงเป็นจำนวนมากเพื่อมาเพิ่มผลผลิต ในพื้นที่เท่าเดิม เกษตรกรต้องใช้ปุ๋ยเคมีมากขึ้นทุกปี เพื่อจะได้ผลผลิตเท่าเดิม เพื่อให้คุณภาพของดินมีความอุดมสมบูรณ์กลับคืนมา เกษตรกรจะต้องผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยพืชสด หรือปุ๋ยชีวภาพเพื่อลดอัตราการใช้ปุ๋ยเคมีที่มีราคาแพงลงเป็นการลดค่าใช้จ่าย ในการผลิตผลและดินดีขึ้นเป็นการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อปรับโครงสร้างของดินให้เหมาะสมกับการปลูกพืช
๒. เพื่อลดการชะล้างหน้าดิน

๓. เพื่อให้ดินอุ้มน้ำรักษาความชุ่มชื้นในดิน
๔. เพื่อลดการใช้ปุ๋ยเคมีลง
๕. เพื่อให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์คืนมา

เป้าหมาย

สนับสนุนให้เกษตรกรทุกครัวเรือนในตำบลขามเฒ่าพัฒนาใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพใช้เอง

แผนการดำเนินงาน

สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งกระจานร่วมกับสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดมหาสารคามอบรมให้ความรู้ในด้านการสาธิตและการใช้ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่าพัฒนา
๒. สำนักงานเกษตรอำเภอแก่งกระจาน
๓. สถานีพัฒนาที่ดิน

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๖๕

สถานที่ดำเนินการ

- ๒๑ หมู่บ้านในตำบลขามเฒ่าพัฒนา

งบประมาณ

๑. อบรมให้ความรู้และสาธิต จำนวน ๒ รุ่นๆ ละ ๕๐ ราย ทั้งหมด ๑๐๐ รายๆ ละ ๑๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท
 ๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิตและกองทุนพัฒนาการผลิต เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท
- รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๕๐,๐๐๐ บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรสามารถผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ชีวภาพ ปุ๋ยพืชสดใช้เอง
๒. พื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกรมีความอุดมสมบูรณ์ ผลผลิตเพิ่มขึ้นรายได้เพิ่มขึ้น
๓. ลดอัตราการใช้ปุ๋ยเคมีที่มีราคาแพง
๔. ลดต้นทุนในการผลิต
๕. เกษตรกรมีเงินเหลือที่จะนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นมากขึ้น

๖. โครงการปรับปรุงบำรุงดิน

ผู้รับผิดชอบ : ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลขามเฒ่าพัฒนา

หลักการและเหตุผล : ดินได้ถูกใช้มานานแต่ขาดการบำรุงให้ดีขึ้นซึ่งเกษตรกรยังใช้สารเคมีทำให้มีผลตกค้างในดินทำให้โครงสร้างดินเปลี่ยนไป การปลูกพืชจึงไม่เหมาะสมเพราะดินเสื่อมคุณภาพ

- วัตถุประสงค์ :**
๑. เพื่อปรับโครงสร้างดินให้ดีขึ้น
 ๒. เพื่อกระตุ้นให้เกษตรกรรู้จักถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพของดิน
 ๓. เพื่อให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น
 ๔. เพื่อลดต้นทุนในการผลิต

เป้าหมาย : เกษตรกร ๑๐๐ ราย

พื้นที่ดำเนินการ : หมู่ที่ ๑ – ๒๑

ระยะเวลา : ปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๖๓

แผนการดำเนินงาน :

๑. จัดฝึกอบรม
๒. จัดทำแปลงสาธิต ๑ ราย

วิธีดำเนินงาน :

๑. จัดฝึกอบรมตามแผน
๒. จัดทำแปลงสาธิตตามแผน

โดยผู้อำนวยการศูนย์บริการและถ่ายทอดฯ เป็นผู้บริการงานในการดำเนินงาน

งบประมาณ :

๑. ค่าอาหารเกษตรกร ๔๐ บาท/คน	รวม	๔,๐๐๐ บาท
๒. ค่าน้ำดื่ม ๑๐ บาท/คน	รวม	๑,๐๐๐ บาท
๓. ค่าวิทยากร	รวม	๑,๕๐๐ บาท
๔. ค่าพาหนะเกษตรกร ๓๕ บาท/คน	รวม	๓,๕๐๐ บาท
๕. ค่าวัสดุจัดทำแปลงสาธิต	รวม	๕,๐๐๐ บาท
	รวมเป็นเงิน	๑๕,๐๐๐ บาท

- ผลตอบแทน :**
๑. ลดต้นทุนในการผลิต
 ๒. ผลผลิตเพิ่มขึ้น
 ๓. โครงสร้างดินดีขึ้น
 ๔. เกษตรกรรู้จักวิธีการปรับปรุงบำรุงดินให้ดีขึ้น

๗. โครงการจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

ผู้รับผิดชอบ : เกษตรกรเจ้าของพื้นที่

หลักการเหตุผล : แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอเป็นปัญหามาช้านานยังแก้ไม่ได้เท่าที่ควร ปัจจุบันก็ยังเป็นปัญหาอันดับต้นๆ ของชุมชนฉะนั้นการจะแก้ปัญหาต้องยอมลงทุนเสียสละ เพื่อหวังผลระยะยาวได้

- วัตถุประสงค์ :**
๑. เพื่อป้องกันการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร
 ๒. เพื่อจะได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น
 ๓. เพื่อปลูกพืชได้ในฤดูแล้ง

เป้าหมาย : เกษตรกรที่มีความต้องการทุกหมู่บ้าน

พื้นที่ดำเนินการ : หมู่ที่ ๑-๒๑

ระยะเวลา : ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๓

แผนการดำเนินงาน : ๑. จัดทำสระน้ำหรือบ่อบาดาลในช่วงฤดูแล้ง

๒. ถ้าเป็นการยืมเงินจากกองทุนต้องทำสัญญาการยืมกับคณะกรรมการ

วิธีดำเนินงาน : ๑. เกษตรกรเจ้าของแปลงติดต่อจัดหาผู้ที่จะมาทำการขุดบ่อหรือ
เจาะบ่อบาดาลเอง

งบประมาณ : ๑. ขุดสระ ลูกบาศก์เมตรละ รวม ๑๒ บาท
๒. เจาะบ่อบาดาล บ่อละ รวม ๗,๐๐๐ บาท

ผลตอบแทน : ๑. มีน้ำใช้เพื่อการเกษตรอย่างเพียงพอ
๒. ได้ปลูกพืชเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพเสริมได้
๓. ลดรายจ่ายจากการซื้อพืชผักบริโภค
๔. ถ้าเป็นสระสามารถเลี้ยงปลาเสริมได้อีก

๘. โครงการปรับปรุงศูนย์บริการและถ่ายทอดประจำตำบลขามเฒ่าพัฒนา

หลักการและเหตุผล

เนื่องจากศูนย์บริการและถ่ายทอดฯ เป็นสถานที่ทำงานของคณะกรรมการศูนย์ฯ เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสาร เป็นสถานที่ให้บริการความรู้ทางการเกษตรและรับปัญหาทางการเกษตรในตำบลขามเฒ่าพัฒนา การปฏิบัติงานเป็นภารกิจถ่ายโอนลงสู่องค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่าพัฒนา เพื่อสนับสนุนการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้านการเกษตร (พืช สัตว์ ประมง ฯลฯ) ซึ่งศูนย์บริการและถ่ายทอดฯ จำเป็นต้องมีสถานที่ทำงาน มีข้อมูลที่ครบถ้วน มีการประชุมของคณะกรรมการศูนย์ฯ ประจำทุกเดือน ดังนั้นศูนย์บริการและถ่ายทอดฯ มีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงศูนย์ฯ และข้อมูลข่าวสารให้เป็นปัจจุบัน เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาทางการเกษตรแก่เกษตรกรในตำบลขามเฒ่าพัฒนาให้มั่นคงและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เป็นสถานที่ทำงาน สะดวกต่อการติดต่อประสานงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
๒. เพื่อให้ได้ข้อมูลทางด้าน กายภาพ ชีวภาพ สังคม และเศรษฐกิจให้เป็นปัจจุบัน
๓. เพื่อให้เป็นศูนย์กลางในการติดต่อประสานงานของหน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๔. เพื่อเป็นฐานข้อมูลในด้านการเกษตรเพื่อสนับสนุนงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

เป้าหมาย

คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลขามเฒ่าพัฒนา จำนวน ๑๕ คน จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรประจำตำบลฯ และ ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลศูนย์ฯ ทุกด้าน ทั้งด้านกายภาพ ชีวภาพ เศรษฐกิจ และสังคม

แผนการดำเนินงาน

๑. จัดทำข้อมูลทางกายภาพ

๒. จัดทำข้อมูลทางชีวภาพ
๓. จัดทำข้อมูลทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ
๔. จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรประจำตำบลฯ

ระยะเวลาดำเนินงาน

๒๕๖๑-๒๕๖๓

งบประมาณ

จำนวนเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นบาทถ้วน) รายละเอียดการใช้งบประมาณโดยแบ่งออก ดังนี้

๑. งบค่าตอบแทนคณะกรรมการศูนย์ฯ จำนวน ๑๔ คน ๆ ละ ๑๐๐ บาท/ครั้ง จำนวน ๑๒ ครั้ง เป็นเงิน ๑๖,๘๐๐ บาท
๒. งบจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรประจำตำบลฯ เป็นเงิน ๓,๒๐๐ บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเกษตรที่เป็นปัจจุบัน
๒. เกษตรกรในตำบลขามเฒ่าพัฒนาได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง
๓. เป็นศูนย์กลางในการติดต่อประสานงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๔. เป็นสถานที่ทำงานและประชุมของคณะกรรมการศูนย์ฯ

๙. โครงการปลูกพืชฤดูแล้ง

หลักการและเหตุผล

ตำบลขามเฒ่าพัฒนา มีอาชีพทำนาเป็นอาชีพหลัก ในฤดูนาปี เกษตรกรจะประสบปัญหาน้ำท่วม ทำให้พื้นที่ทำนาและพื้นที่ทำการเกษตรอื่นๆ เสียหายเป็นจำนวนมากทุกปี ซึ่งเป็นภัยธรรมชาติยากต่อการป้องกันแก้ไข ยังผลให้เกษตรกรผู้ทำนาขาดทุนไม่ได้ผลผลิตเต็มที่หรือไม่ได้ผลผลิตเลยในช่วงนาปี แนวทางแก้ไขช่วยเหลือเพื่อให้เกษตรกรมีอาชีพและรายได้ในช่วงฤดูแล้ง เพื่อชดเชยความเสียหายในช่วงนาปี สร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรและยังชีพให้เหมาะสม รู้จักจัดการที่ดินที่มีอยู่ของตนเองให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งการจัดการระบายการใช้น้ำ การจัดการระบบการปลูกพืช จะทำให้เกษตรกรเกิดความมั่นใจในอาชีพการเกษตร และยังสามารถพัฒนาตนเองเป็นเกษตรกรยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีอาชีพหลักการเก็บเกี่ยวมาปลูกพืชฤดูแล้ง เช่น นาปรัง ถั่วลิสง ถั่วเหลือง ข้าวโพด พืชผักอื่นๆ
 ๑. เพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรและให้เกษตรกรกินดีอยู่ดี
 ๒. เพื่อให้เกษตรกรรู้จักการพลิกฟื้นดินตามศักยภาพที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด รู้จักจัดการระบบการใช้น้ำในการปลูกพืชและแรงงานที่มีอยู่

๓. เพื่อให้เกษตรกรช่วยเหลือตัวเองได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

เป้าหมาย

เกษตรกรที่อยู่ในหมู่บ้านและเขตสถานีสูบน้ำด้วยพลังงานไฟฟ้าส่งถึง

พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ที่ ๑-๒๑

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่าพัฒนา
๒. กรมส่งเสริมการเกษตร
๓. กรมชลประทาน
๔. กรมพลังงานไฟฟ้า
๕. กรมประมง
๖. กรมปศุสัตว์

แผนการดำเนินงาน

๑. คัดเลือกพื้นที่และการเกษตรกรเป้าหมาย
๒. เสนอโครงการพร้อมการสนับสนุนงบประมาณ
๓. ประชุมเกษตรกรผู้ร่วมโครงการ
๔. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๕. ถ่ายทอดความรู้
๖. สรุปรายงานผลการดำเนินการ

ระยะเวลาดำเนินการ

๒๕๖๑-๒๕๖๕

สถานที่ดำเนินการ

องค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่าพัฒนา

งบประมาณ

๑. สนับสนุนวิชาการในการอบรมและสาธิต ๔ ครั้งๆ ละ ๒๕ ราย เป็นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท
๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิต จำนวน ๑๐๐ ราย เป็นเงิน ๑๘,๐๐๐ บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรมีอาชีพมั่นคงและมีรายได้หลังฤดูเก็บเกี่ยววนาปี
๒. เกษตรกรสามารถจัดการปลูกพืชเข้ากับระบบน้ำในพื้นที่ของตนเองได้อย่างเหมาะสม
๓. เกษตรกรสามารถช่วยเหลือตัวเองได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

๑๐. โครงการส่งเสริมและรณรงค์การไม่เผาตอซังข้าว

หลักการและเหตุผล

ตำบลขามเฒ่าพัฒนาพื้นที่ทำการเกษตรเกือบทั้งหมดเป็นพื้นที่นา หลังการเก็บเกี่ยวเกษตรกรไม่มีการจัดการที่ดีกับตอซังและฟางข้าวที่มีการนวดเอาเมล็ดออกแล้วได้ปล่อยทิ้งไว้ เวลาหน้าแล้งทำให้เกิดไฟลามทุ่งอันเกิดจากสาเหตุเกษตรกรบางรายจุดไฟล่าหนุมาเป็นอาหาร บ้างก็เกิดจากคนสูบบุหรี่แล้วเขี่ยทิ้งตามข้างถนนหรือพอลถึงฤดูการทำนาเกษตรกรหลายรายยังมีการเผาตอซังข้าวเพื่อจะให้รถไถไถนาได้สะดวกยิ่งขึ้น จากสาเหตุการเผาตอซังข้าวทำให้มลภาวะและสิ่งแวดล้อมเสียหายและเป็นพิษ เนื่องจากควันไฟทำลายชั้นบรรยากาศทำให้ประชาชนทั่วไปเป็นโรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจและทำลายระบบนิเวศน์ทางธรรมชาติ ทำลายหน้าดิน ทำลายอินทรีย์วัตถุในดิน ทำลายจุลินทรีย์ที่มีประโยชน์ ทำลายธาตุอาหารที่มีประโยชน์ในนาข้าว โดยเฉพาะฟางข้าวในพื้นที่นาถ้ามีการจัดการที่ดีจะเป็นอินทรีย์วัตถุ เป็นปุ๋ยอย่างดีสำหรับนาข้าว ถ้ามีการไถกลบทำให้การย่อยสลายในดินจะดีขึ้น ถ้าเกษตรกรไถกลบตอซังข้าวทุกปีจะทำให้เกษตรกรประหยัดเงินในการซื้อปุ๋ยได้มาก ดินก็จะดีขึ้น ผลผลิตสูงขึ้น ระบบนิเวศน์ก็จะกลับมาอุดมสมบูรณ์แบบยั่งยืนสืบต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีการไถกลบตอซังข้าวหรือฟางข้าวหลังการเก็บเกี่ยวป้องกันไฟลามทุ่ง ทำลายทรัพย์สิน ทำลายสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศน์
๒. เพื่อให้พื้นที่นาของเกษตรกรมีชีวิตคึกคักความอุดมสมบูรณ์ให้พื้นที่นา
๓. เกษตรกรสามารถต้นทุนในการผลิตระยะยาว
๔. ผลผลิตสูงขึ้นในระยะยาวทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

เป้าหมาย

เกษตรกรทุกหมู่บ้านในเขตตำบลขามเฒ่าพัฒนา (ม. ๑-๒๑)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- องค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่าพัฒนา
- กรมส่งเสริมการเกษตร
- กรมพัฒนาที่ดิน

ระยะเวลาดำเนินการ

๒๕๖๑-๒๕๖๕

งบประมาณ

สนับสนุนวิชาการในการอบรมและประชาสัมพันธ์ ๒๑ หมู่บ้าน เป็นเงิน ๔๒,๐๐๐ บาท

ผลคาดว่าจะได้รับ

๑. สภาพแวดล้อมดีขึ้น มลภาวะลดลง
๒. พื้นที่นาของเกษตรกรอุดมสมบูรณ์ขึ้น
๓. ปุ๋ยจิตสำนึกให้กับเกษตรกรรู้ถึงผลดีผลเสียและจัดการกับสิ่งแวดล้อมให้ถูกต้องและยั่งยืนตลอดไป

๑๑. โครงการส่งเสริมการจัดทำแปลงนาหญ้าเพื่อเพิ่มผลผลิตโคเนื้อ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดมหาสารคาม

หน่วยงานที่ร่วมดำเนินการ

ศูนย์วิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีมหาสารคาม และสถานีพัฒนาอาหารสัตว์มหาสารคาม

หลักการและเหตุผล

ตามยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัดมหาสารคาม ปี ๒๕๔๘ ได้กำหนดเป้าหมายโครงการส่งเสริมการจัดทำแปลงนาหญ้าเพื่อเพิ่มผลผลิตโคเนื้อ และได้กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์ ๔ ปี (๒๕๔๘-๒๕๕๑) มีเป้าหมายส่งเสริมให้ครบ ๑๐,๐๐๐ ไร่ เพื่อเป็นการสนับสนุนอาชีพสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร โดยการเพิ่มผลผลิตหญ้าอาหารสัตว์คุณภาพดีให้เพียงพอต่อความต้องการของจำนวนสัตว์ที่เพิ่มขึ้นในอนาคต ทั้งนี้เพื่อเป็นการเตรียมรองรับนโยบายรัฐบาลภายใต้โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อหนึ่งล้านครอบครัวที่จะมีขึ้น การปลูกนาหญ้าจะเป็นทางเลือกใหม่อาชีพหนึ่ง ทดแทนการปลูกพืชเศรษฐกิจเดิมที่ประสบปัญหาการผลิตการตลาด และต้นทุนการผลิตสูงได้เนื่องจากการปลูกนาหญ้าอาหารสัตว์จะลงทุนเฉพาะในช่วงปีแรกๆ เท่านั้น จะให้ผลตอบแทนได้ในระยะยาว โดยไม่ต้องลงทุนซ้ำอีกมากสามารถพัฒนาให้เป็นอาชีพที่ยั่งยืนได้ในอนาคต และที่สำคัญจะเป็นการแก้ไขปัญหาความยากจนของเกษตรกรอีกอาชีพหนึ่ง เพื่อสนองนโยบายรัฐบาลได้ต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นแหล่งผลิตหญ้าสำหรับจำหน่ายและเลี้ยงสัตว์ในท้องถิ่น
๒. เพื่อเพิ่มรายได้จากการผลิตนาหญ้าเป็นอาชีพอีกทางเลือกหนึ่งให้แก่เกษตรกร

เป้าหมาย

๑. จัดทำนาหญ้าจำนวน ๒๒๐ ไร่โดยแยกเป็นหญ้าหูกี่ ๕๐ไร่ กินนีสีม่วง ๕๐ ไร่ แพงโกล่า ๑๒๐ ไร่
๒. รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อการเรียนรู้และการผลิตนาหญ้าเพื่อการจำหน่ายและการเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๑ กลุ่ม

ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

- มีพื้นที่ปลูกหญ้าสำหรับใช้ประโยชน์ในการเลี้ยงสัตว์เกิดขึ้นตามเป้าหมายของโครงการ ๒๒๐ ไร่
- จะมีผลผลิตหญ้าสดจำนวน ๒๒๐ ไร่
- เกษตรกรจะมีรายได้จากการปลูกหญ้าขั้นต่ำเฉลี่ย ๓,๐๐๐ บาท/ไร่/ปี

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๖๕

งบประมาณ

สนับสนุนวิชาการและวัสดุประมาณ ๒๒๐,๐๐๐ บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. มีพื้นที่ปลูกหญ้าสำหรับใช้ประโยชน์ในการเลี้ยงสัตว์เกิดขึ้นตามเป้าหมายของโครงการ
๒. จะมีผลผลิตหญ้าสดจำนวน ๒๒๐ ไร่
หญ้ารูซี่ เฉลี่ยไร่ละ ๔,๐๐๐ กก
หญ่ากินนีสีม่วง เฉลี่ยไร่ละ ๘,๐๐๐ กก.
หญ่าแพงโกล่าเฉลี่ยไร่ละ ๖,๐๐๐ กก.

ภาคผนวก

กระบวนการจัดทำเวทีชุมชนและแผน

ครั้งที่	วัตถุประสงค์ / เป้าหมาย	จำนวนชาวบ้านที่เข้าร่วมทั้งหมด	จำนวนเจ้าหน้าที่ทั้งหมด (ระบุหน่วยงานต้นสังกัดและจำนวน)	จำนวนผู้นำชาวบ้าน (ระบุชื่อ / ตำแหน่ง)	ผลที่ได้รับ
๑	จัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน	๖๓	- สำนักงานเกษตรอำเภอ จำนวน ๕ คน - กรรมการศูนย์ฯ ๑๕ คน	- ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน ๒๑ คน	- ผู้นำทุกหมู่บ้านให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและปัญหาและข้อเสนอแนะแก้ไข
๒	เสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา	๖๓	- ประมงอำเภอ จำนวน ๑ คน - ปศุสัตว์ จำนวน ๒ คน - กรรมการศูนย์ฯ ๑๕ คน	- ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน จำนวน ๔๒ คน - สมาชิกอ.บ.ต. ทุกหมู่บ้าน จำนวน ๑๐ คน - กลุ่มเกษตรกร จำนวน ๒ คน	- ปัญหาและคล้ายกับบทที่ ๓ ในรูปเล่ม
๓	เสนอความต้องการของชุมชน	๖๓	- สาธารณสุขจำนวน ๑ คน - อ.บ.ต. ขามเฒ่าพัฒนา จำนวน ๓ คน - กรรมการศูนย์ฯ ๑๕ คน	- กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน ๓ คน - กลุ่มเยาวชนเกษตรกร จำนวน ๓ คน	- ปัญหาและการวิเคราะห์ปัญหา ผู้นำทุกหมู่บ้านสามารถวิเคราะห์ได้ชัดเจน
๔	ทำแผนและเสนอโครงการ	๖๓	- กรรมการศูนย์ฯ ๑๕ คน	- กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน ๓ คน - กลุ่มเยาวชนเกษตรกรจำนวน ๓ คน	-
๕	ตรวจสอบโครงการพร้อมนำเสนอโครงการ	๖๓	- กรรมการศูนย์ฯ ๑๕ คน	- คณะกรรมการศูนย์ฯ ถ่ายทอด ๑๕ คน	-

บัญชีสรุปโครงการพัฒนาและงบประมาณ
ตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล(พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๔)
ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ขามเฒ่าพัฒนา อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ประเภทแผน / (โครงการ / กิจกรรม	หน่วยนับ	งบประมาณ ต่อหน่วย	๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		รวม	
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
๑.แผนถ่ายทอดเทคโนโลยี										
๑.๑ โครงการรื้อนาสวนผสม			๔๐ ราย	๑๐๐,๐๐๐	๔๐ ราย	๑๐๐,๐๐๐	๔๐ ราย	๑๐๐,๐๐๐	๑๒๐ ราย	๓๐๐,๐๐๐
- กิจกรรมอบรมและสาธิต	ครั้ง	๒ / ๕,๐๐๐								
- กิจกรรมสนับสนุนปัจจัยการผลิต และเงินทุนหมุนเวียน	ราย/บาท	๔๐ / ๑,๐๐๐								
๒. แผนการลงทุน (แผนธุรกิจชุมชน)										
๒.๑ โครงการส่งเสริมการทอผ้า พื้นเมือง			๔๐ราย	๑๐๐,๐๐๐	๔๐ ราย	๑๐๐,๐๐๐	๔๐ ราย	๑๐๐,๐๐๐	๑๒๐ ราย	๓๐๐,๐๐๐
- กิจกรรมให้ความรู้และสาธิต การ ย้อมสีไหม	ครั้ง/บาท	๒ / ๑,๐๐๐								
- สนับสนุนปัจจัยการผลิต	บาท	๔๘,๐๐๐								
๒.๒ โครงการส่งเสริมการเพาะเห็ด โรงเรือน	ครั้ง/บาท	๕๐,๐๐๐	๔๐ ราย	๕๐,๐๐๐	๔๐ ราย	๕๐,๐๐๐	๔๐ ราย	๕๐,๐๐๐	๑๒๐ ราย	๑๕๐,๐๐๐

บัญชีสรุปโครงการพัฒนาและงบประมาณ(ต่อ)
ตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล (พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๔)
ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ขามเฒ่าพัฒนา อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ประเภทแผน / (โครงการ / กิจกรรม	หน่วยนับ	งบประมาณ ต่อหน่วย	๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		รวม	
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ
๓. แผนปรับปรุงฟื้นฟูทรัพยากร										
๓.๑ โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ย ชีวภาพ ปุ๋ยอินทรีย์			๑๐๐ ราย	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐ ราย	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐ ราย	๑๐๐,๐๐๐	๓๐๐ ราย	๓๐๐,๐๐๐
- กิจกรรมให้ความรู้และสาธิต	ครั้ง / บาท	๑๐,๐๐๐								
-สนับสนุนปัจจัยการผลิต	บาท	๕๐,๐๐๐								
๓.๒โครงการส่งเสริมและรณรงค์การ ไม่เผาตอซังข้าว			๑๐๐ ราย	๕๐,๐๐๐	๑๐๐ ราย	๕๐,๐๐๐	๑๐๐ ราย	๕๐,๐๐๐	๓๐๐ ราย	๑๕๐,๐๐๐
รวมทั้งสิ้น			๓๒๐ ราย	๔๐๐,๐๐๐	๓๒๐ ราย	๔๐๐,๐๐๐	๓๒๐ ราย	๔๐๐,๐๐๐	๙๖๐ ราย	๑,๒๐๐,๐๐๐

รายละเอียดโครงการพัฒนาและงบประมาณ

ตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล (พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๔)

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ขามเฒ่าพัฒนา อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

๑.แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตโครงการ)	งบประมาณและที่มา			ผลลัพธ์คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
				๒๕๖๒ (บาท)	๒๕๖๓ (บาท)	๒๕๖๔ (บาท)		
๑	โครงการไร่นาสวนผสม	-มีการปลูกพืชหลายชนิด -ลดอัตราเสี่ยงในการผลิต -ลดปัญหาการว่างงาน -กิจกรรมเกี่ยวคู่กัน -ทำให้ระบบนิเวศน์ดีขึ้น	-เกษตรกรร่วมโครงการ ๕๐ ราย -จัดทำทุกหมู่บ้าน หมู่ ๑-๒๑ -ฝึกอบรมและดูงาน -จัดทำแปลงสาธิต	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	-มีอาหารบริโภคเพียงพอ -มีรายได้ตลอดปี -ใช้เวลาให้เกิดประโยชน์เต็มที่	-อ.บ.ต. -ศูนย์บริการและถ่ายทอดฯ -กรมส่งเสริมการเกษตร

๒.แผนการลงทุน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตโครงการ)	งบประมาณและที่มา			ผลลัพธ์คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
				๒๕๖๒ (บาท)	๒๕๖๓ (บาท)	๒๕๖๔ (บาท)		
๑	โครงการส่งเสริมการทอผ้าพื้นเมือง	-เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาความสามารถในการเพิ่มรายได้ -เพิ่มมูลค่าสินค้าและแปรรูปในอนาคต -เป็นการอนุรักษ์การทอผ้าพื้นเมือง -เป็นการสร้างเสริมรายได้ที่มั่นคง	-จัดทำเป็นกลุ่มสมาชิก ๕๐ ราย	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	-แม่บ้านเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น -แม่บ้านเกษตรกรมีงานทำและมีรายได้ตลอดปี	-อ.บ.ต. -ศูนย์บริการและถ่ายทอดฯ -กรมส่งเสริมการเกษตร -กรมการพัฒนาชุมชน

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตโครงการ)	งบประมาณและที่มา			ผลลัพธ์คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
				๒๕๖๒ (บาท)	๒๕๖๓ (บาท)	๒๕๖๔ (บาท)		
๒	โครงการส่งเสริมการเพาะเห็ด โรงเรือน	-เพื่อให้เกษตรกรมี อาชีพเสริมหลังจาก การทำนา -ใช้เวลาว่างให้เกิด ประโยชน์ -มีอาหารบริโภค อย่างเพียงพอ -ให้เกษตรกรสร้าง นิสัยอดทน ขยัน มี ความสามัคคี -เกษตรกรช่วยเหลือ ตนเองได้อย่างมั่นคง	-จัดทำเป็นกลุ่ม สมาชิก๕๐ ราย	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	-มีอาหาร บริโภคเพียงพอ -มีรายได้ตลอด ปี -ใช้เวลาให้เกิด ประโยชน์เต็มที่ -มีความสามัคคี	-อ.บ.ต. -ศูนย์บริการและ ถ่ายทอดฯ -กรมส่งเสริม การเกษตร

๓.แผนปรับปรุงฟื้นฟูทรัพยากร

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตโครงการ)	งบประมาณและที่มา			ผลลัพธ์คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
				๒๕๖๒ (บาท)	๒๕๖๓ (บาท)	๒๕๖๔ (บาท)		
๑	โครงการส่งเสริมการผลิตและการใช้ปุ๋ยชีวภาพและปุ๋ยอินทรีย์	<ul style="list-style-type: none"> -ปรับโครงสร้างของดินให้เหมาะสมกับการปลูกพืช -ลดการชะล้างหน้าดิน -ดินอุ้มน้ำรักษาความชุ่มชื้นในดิน -ลดการใช้ปุ๋ยเคมี -ทำให้ความอุดมสมบูรณ์ของดินกลับมา 	<ul style="list-style-type: none"> -เกษตรกรทุกครัวเรือนในตำบล -จัดทำทุกหมู่บ้าน หมู่ ๑-๒๑ 	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	<ul style="list-style-type: none"> -มีอาหารบริโภคเพียงพอ -มีรายได้ตลอดปี -ใช้เวลาให้เกิดประโยชน์เต็มที่ 	<ul style="list-style-type: none"> -อ.บ.ต. -ศูนย์บริการและถ่ายทอดฯ -กรมส่งเสริมการเกษตร

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตโครงการ)	งบประมาณและที่มา			ผลลัพธ์คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
				๒๕๖๒ (บาท)	๒๕๖๓ (บาท)	๒๕๖๔ (บาท)		
๒	โครงการส่งเสริมและรณรงค์ไม่เผาตอซังข้าว	<p>-ให้เกษตรกรมีการไถกลบตอซังหรือฟางข้าวหลังการเก็บเกี่ยว</p> <p>-ทำให้พื้นที่นามีชีวิตคืนความอุดมสมบูรณ์ให้นาข้าว</p> <p>-สามารถลดต้นทุนในการผลิต</p> <p>-เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น</p>	<p>-เกษตรกรทุกครัวเรือนในตำบล</p> <p>-จัดทำทุกหมู่บ้าน หมู่ ๑-๒๑</p>	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	<p>-มีอาหารบริโภคเพียงพอ</p> <p>-มีรายได้ตลอดปี</p> <p>-ใช้เวลาให้เกิดประโยชน์เต็มที่</p>	<p>-อ.บ.ต.</p> <p>-ศูนย์บริการและถ่ายทอดฯ</p> <p>-กรมส่งเสริมการเกษตร</p>